A°. 1864. N°. 92. Zaturdag 3 September. VII^de Jaargang.

BATAVIAASCH HANDELSBLAD.

HOOFD-BUREAUX: te Batavia bij BRUINING & WIJT. — Te Rotterdam bij M. WIJT & ZONEN.

Tot dit Blad behoort één Bijvoegsel.

Prijzen bij VOORUITBETALING. Brieven FRANCO.

Inteekening.

Per halfjaar voor geheel Nederlandsch-Oost-Indië........ ƒ 15,—
» jaar voor Nederland........................... » 55,—

Bekendmakingen:

Eerste plaatsing per 5 woorden..................... ƒ —,40
Iedere opvolgende plaatsing de Helft.
Beneden 10 woorden rekenen voor dat getal.
Zegels voor elke twee plaatsingen:
Voor eene Bekendmaking t/m 45 woorden ƒ —,30, t/m 95 woorden ƒ —,60, boven 95 woorden ƒ 1,20.

Postkantoor.

Sluiting der Mail
Woensdag 14 September.
Des Avonds ten 8 ure.

Op Dingsdag den 6 September e. k. zullen Postpakketten worden gesloten voor MAKASSER, TIMOR KOEPANG DELHI en de MOLUKKEN; en

op Woensdag den 7 September e. k. voor BILLITON, PONTIANAK en SINGKAWANG.

De daarvoor bestemde Brieven kunnen dien dag worden bezorgd te Weltevreden tot 's avonds 5 uur, in de Stad tot 4 uur.

Verkoopingen.

Maandag 5 September, voor het woonhuis van den heer *Hageman*, door *F. Cassalette & Co.*
Dingsdag 6 September, voor het woonhuis van den heer *Woodbury*, door *van Slooten, Morgan & Co.*,
en
voor het commissiehuis van *van Riet & Wijnveldt*.
Woensdag 7 September, voor het woonhuis van den heer *Halkema*, door *van Slooten, Morgan & Co.*,
en
voor het commissiehuis van *Gebr. Roselje & Co.*
Donderdag 8 September, voor het woonhuis van mejufvrouw *Cadic*, door *F. Cassalette & Co.*,
en
voor het commissiehuis van *John Pryce & Co.*
Vrijdag 9 September, voor het woonhuis van den heer *Waardenburg*, door *van Slooten, Morgan & Co.*,
en
voor het commissiehuis van *van den Abeelen & Co.*
Zaturdag 10 September, suiker- en koffijveiling in het Vendulocaal.

Trouw-, Geboorte- en Doodberigten.

Getrouwd: A. T. R. KöNIG
en
M. J. C. VAN HENGST.
Batavia, 31 Augustus 1864. (4378)

Getrouwd:
GEORGE EDUARD SENN VAN BASEL
met
EMMA WüSTENFELD.
31 Augustus 1864. (4349)

Getrouwd:
Jhr. G. A. VAN NISPEN,
met
M. P. Baronesse SLOET TOT DE BEELE.
BUITENZORG, 2 September 1864. (4379)

Voorspoedig bevallen van een welgeschapen ZOON, *S. P. Groenbos*, geliefde Echtgenoot van
J. J. JONKER.
MAKASSER, den 23 Julij 1864. (4320)

Voorspoedig bevallen van een' welgeschapen ZOON, vrouwe *W. H. S. de Sturler*, echtgenoote van
W. A. A. DE STURLER.
BODJA, 12 Augustus 1864. (4303)

Bevallen van eenen ZOON, *H. J. Leuring*, *Levert.*
SOERABAIJA, 28 Augustus 1864.
Eenige kennisgave. (4373)

Bevallen van eene DOCHTER, *A. B. H. Walter*, *du Cloux*.
TOELONG AGOONG, 21 Augustus 1864. (4380)

Heden ontviel mij, na eene kortstondige ziekte, mijne geliefde echtgenoot *F. Koster*, in den ouderdom van 35 jaren, mij nalatende vier nog jeugdige kinderen.
Mr. P. J. J. C. VAN NIEUWENHOVEN HELBACH.
SAMARANG, 22 Augustus 1864.
Eenige kennisgave. (4352)

Heden overleed te Anjer onze lieveling *Willem Frederik Alexander Theodoor*, oud ruim 2 jaar.
W. A. SEITZ,
THEODORA SEITZ, *Berlaut.*
ANJER, den 29 Augustus 1864. (4266)

Na een langdurig smartelijk lijden ontsliep heden onze oudste lieveling *Catharina Francina Geertruida*, in den nog jeugdigen leeftijd van bijna 10 jaren, diep betreurd door hare ouders.
SOERABAIJA, 27 Augustus 1864.
P. BOODT,
W. C. BOODT,
(4381) geb. *Binkhuyzen.*

Verkoopingen.

HOUT-VENDUTIE
op Maandag den 5 September 1864
op het HEEMRADEN-PLEIN
door
JOHN PRYCE & Co.
(4326)

Vendutie te Meester Cornelis.

Wegens vertrek.

Op MAANDAG den 5 September 1864,
ten huize van den WelEdelen Heer
G. R. C. HAGEMAN,
door
F. Cassalette & Co.

Van deszelfs netten INDOEDEL, bestaande in Ameublementen, Spiegels en Schilderijen, Hang- en Tafellampen, waaronder zeer goede Moderateurs en Carcels, Mahoniehouten Banken, Ronde- en Ovale-tafels met Marmerenbladen, Consoles, Speeltafels, Knapen, Mahoniehouten Etagère Kasten, 1 Bonheur du Jour, 2 Theetafels en 1 Schutsel van Ebbenhout, Pendules en Klokken, Massief Mahoniehouten Kleerkasten, dito Spiegelkasten, Toilet Duchesse, Waschtafel met Marmerenbladen, Secretaire, Bureau-ministre, Boekenkasten en Boekenrakken, IJzeren en Houten Ledikanten, enz., Buffet met Marmerenblad, 1 Eettafel met 4 groote inlegbladen, 4 groote Glazenkasten, 1 gebloemd Fransch Taferservies voor 24 personen, Cristal- en Glaswerk, Zilverwerk voorzien van de Hollandsche Keur, Pleetwerk, Europesche Keuken- en Dispensgereedschappen, Japansche Martevanen, enz. enz.

Verder:

Een voor dit klimaat vervaardigd Pianino uit de fabriek van F. BERDEN te *Bruxelles*. Muzijk, Boekwerken, waaronder het Staatsblad van Ned. Indië en het Regt in Ned. Indië compleet, eenige goede Wapenen waaronder een Zwitsche Buks.

Alsmede:

Keurige en deugdzame PAARDEN, waaronder een span zwarte Batakkers, 2 vier spannen, 2 span Sydneyers, 3 span zwarte Kadoepaarden, 1 prachtig Preanger Schimmel Rijpaard, 2 Overwalsche Rijpaarden, enz. enz., 22 Melkgevende Koeijen en Kalveren, 1 Europ. Stier, enz.

Europesche wagens,

waaronder 1 Clarence, 1 Reiswagen, 1 IJzeren Tentwagen met zes zitplaatsen, Tuigen, Zadels, enz. enz. (4281)

Zondag 4 September voor een ieder te zien.

De Vendutie begint bij de paarden, *en om 9 uur precies.*

DINGSDAG 6 September 1864,
Wegens vertrek voor het Woonhuis van de Heeren
Woodbury & Page,
Hoek Secretarielaan door
van Slooten, Morgan & Co.,

van eene zeer netten INBOEDEL bestaande uit Spiegels en Schilderijen, Hang- en Tafellampen, Ameublementen, Soliede, Kleeder en Glazenkasten, 2 perfecte Meloduims Systeem Alexandre, 1 Piano van Broadwood London, 1 Bagatel Tafel, Amerikaansche Klokken, 1 Amerik. Kookkagchel, 1 dito droog en Waschmachine, Ledikanten, Soorten van Voltaires en Stoelen, Tafels. Voorts nog 1 Engelsche MYLORD, 1 span goed gedresseerde PREANGERPAARDEN, 1 goed gedresseerd RIJPAARD, TUIGEN, enz. (4361)

Op DINGSDAG 6 September 1864,
voor het Commissiehuis van
VAN RIET & WIJNVELDT.
Van diverse NEGOTIE GOEDEREN.
alsmede van
2 JAGTGEWEREN. (4316)

Op WOENSDAG den 7 September a. s.,
voor het Commissiehuis van
GEBR. ROSELJE & Co.,
van diverse **PROVISIEN en DRANKEN**, Roode Wijn op fust, Boter, Glaswerk, diverse Spiegels en Schilderijen, Kramerijen, Manufacturen, fijne Engelsche Heeren Hemden, Flanellen Borstrokken, Kousen en Sokken, Gordijngoed, een factuur Heeren-, Dames- en Kinderschoenen.

Verders:

G. R. & C. 1 kist Bamboe Sigaarkokers,
» 12 kisten Joss Sticks,
beschadigd aangebragt van Macao met het Engelsche schip *Margaret Mitchell*. (4323)

Op de Vendutie van *Woensdag* 7 September, zal bij GEBR. ROSELJE & Co. alsnog worden verkocht:

WH
1. 2. 3. 4. 6. 5 kisten à 36 riem
Propatria Papier.
Zijnde min of meer door zeewater beschadigd gelost uit het Ned. schip *Geertruida Maria*, Kapt. M. de Ligny. (4386)

Woensdag 7 September 1864,
voor het Woonhuis van den Heer
HALKEMA,
op Goenoeng Saharie door
van Slooten, Morgan & Co.,
van Spiegels en Schilderijen Hang- en Tafellampen, Stoelen, Tafels, Kasten, Ledikanten, WAGENS, PAARDEN, TUIGEN, etc. (4369)

Geene bijgebragte goederen zullen worden aangenomen.

Op DONDERDAG den 8sten September 1864.
wegens vertrek,
ten huize van
Mademoiselle CADIX,
op Noordwijk door. (4368)
F. Cassalette & Co.

Van WAGENS, PAARDEN, MEUBELS en HUISRAAD, en van Diverse TOKO-GOEDEREN, alsmede MODE-ARTIKELEN 1 kist BRODERIE Englaise, fijne BATIST ZAKDOEKEN, Dames KOUSEN, GEMAAKTE BLOEMEN, Echte BLONDE en KANT, WAAIJERS, ZIJDEN en GLACE HANDSCHOENEN, Dames SCHOENEN, BORDUURWOL, WITTE en ZWARTE CREPE, AGREMENTEN en FRANJES, GALANTERIEN, BIJOUTERIEN enz. enz. daags te voren te bezigtigen.

Op DONDERDAG den 8 September
voor het commissiehuis van
JOHN PRYCE & Co.,
van diverse GOEDEREN, GOENIEZAKKEN beschadigde KOFFIJ, circa 75,000 vellen POSTPAPIER en 10,000 vellen KLEIN FORMAATPAPIER, en
ten 11 ure precies,
een partij GOUDEN ORNAMENTEN, een GOUDEN SIRIEDOOS met DIAMANTEN GEZET, enz.
(4382)

Op de Vendutie van Donderdag 8 September worden nog verkocht:
100 vaatjes **BOTER**, van Nederland aangebragt per Nederl. schip *Batavia*, kapt. van Dolder.
(4384) JOHN PRYCE & Co.

Op de Vendutie van DONDERDAG den 8 September zal alsnog worden verkocht, ten 11 ure:
Een Photographisch Toestel
voor platen 18 duim op 16 en minder, voorzien van een **KALOSCOPISCHE LENS**, zooals zelden in den handel voorkomt.

Zoomede:
Diverse AFDRUKRAMEN, STATIEVEN, GLAZEN PLATEN, circa 100 NEGATIEVEN, etc. etc.

En verder:
diverse Landmetersinstrumenten,
als: WATERPASSEN, 4 BOUSSOLES, 2 SECONDES MORTES, MEETKETTINGEN, BAKEN, BAROMETERS, enz.
(4383) JOHN PRYCE & Co.

Op VRIJDAG 9 September 1864,
Wegens vertrek,
voor het woonhuis van den Heer
VAN WAARDENBURG,
Defencielijn nabij *Goenoeng Saharie*, door
van Slooten, Morgan & Co.,
van eenen netten **INBOEDEL**, alles zoo goed als nieuw,
(4370) WAGENS, PAARDEN, TUIGEN, etc.

Op VRIJDAG den 9 September 1864,
voor het Commissiehuis van
van den Abeelen & Co.,
van 2 Balen WOLLEN DAMAST, 1 Kist SHIRTING, 15/m. HAVANA SIGAREN, Amerikaansche acht-daagsche KLOKKEN, en tot sluiting eener factuur: Twee Engelsche CABRIOT-PHAETON (Secondhands), bijzonder geschikt voor Landheeren en voor rekening van belanghebbenden:
25 Balen DRILL.
4 Kisten MADAPOLLAMS.
Koninklijk Wapen 5 Balen DRILL.
10 Kisten Chinesche THEE.
Alles min of meer door zeewater beschadigd.
En ten 9 ure precies: het wrak van het Amerikaansche schip
MANDERIN,
gevoerd geweest, door kapt. *J. B. Rennell*, benevens de nog aan boord zijnde inventaris en Lading, zooals hetzelve is liggende of niet is liggende op een der riffen van de duizend eilanden bezuiden Noord-eiland. (4391)

Op MAANDAG den 12 September 1864.
voor het Kommissiehuis van
F. CASSALETTE & Co,
van diverse KOOPMANS GOEDEREN, LIJNWADEN PROVISIEN en DRANKEN enz: enz: en
ten 11 uur.
Van de volgende vastigheden, als:
1 ERF bebouwd met een STEENEN WOONHUIS en dito Bijgebouwen, allen met pannen gedekt, Buurt of wijk Molenvliet Oost, hoek Prinsenlaan perceel No. 3, Blok M en bij de verponding geregistreerd Sub No. 8966 thans bewoond door den Heer *P. Noel.*
1 ERF bebouwd met een STEENEN WOONHUIS met pannen gedekt en Bijgebouwen van bamboe, Buurt of wijk Meester Cornelis, perceel No. 82 Blok L deel 21 bij de verponding geregistreerd Sub No. 7920, thans bewoond door den Heer *Kol.*

Verder:
Van de Nederlandsch Indische Schoener
Witch of the Waves,
groot circa 40 Ton, met zeer volledig Inventaris zooals hetzelve in de Rivier bij den kleinen boom alhier is liggende. (4367)

Op WOENSDAG den 14 September 1864,
in een der Lokalen van de recherche aan de kleine Boom, door
VAN DEN ABEELEN & Co.,
van het geredde gedeelte van de Inventaris en de lading van het gestrande Americaansche schip *Manderin*, gevoerd geweest door Kapt. **J. B. Rennell**, bestaande uit: Zeilen, Rondhouten, Touwwerk, Blokken, Nachthuis, Compassen, Seinlantaarns, Scheepsklok, Schilderijen en Spiegels, benevens Twee 8 daagsche Chronometers van beroemde makers. Voorts: Scheeps-Provisien, Vleesch, Spek, Meel, enz., Twee Kanonnen, Twee Draaijbassen, Geweeren, Pistolen en Buskruid.

Verder:

Eene belangrijke partij Chineesche Kaneel (cassia lignea), Kamferhouten Koffers, Manilla Touw, Goeniezakken Chineesche Vloermatten in rollen, benevens Zeevaartkundigewerken en Instrumenten, nagelaten door wijlen Kapt. **Parrot.** (4390)

Op ZATURDAG den 17 September 1864,
zal in het **Vendu-Locaal** publiek worden verkocht:

1. Het **PERCEEL**, gelegen in Blok M, Deel 1, No. 3, 4, 6 en 10, Lt. A, Buurt *Prinsenlaan*, Verponding No. 8206, getaxeerd op ƒ 6000.—. Een **ERF**, bebouwd met een steenen Huis en dito Bijgebouwen, allen met pannen gedekt.

2. De **PERCEELEN**, gelegen in Blok B, Deel Westzijde, No. 42 en 43, Buurt *Roea Malakka*, Verponding No. 3716, getaxeerd op ƒ 600.—, Verponding No. 3715 getaxeerd op ƒ 720.— beide bebouwd met een steenen Huis met pannen gedekt. (4345)

Op DINGSDAG den 18 October 1864,
zullen door den Resident van *Samarang* des voormiddags ten *Tien ure* publiek worden verkocht:

a. Vogelnestjes afkomstig van Java.

28	kisten inhoudende	1032¼	Amst.	ponden	1e. soort
33	»	1363½	»	»	2e. »
29	»	1486¾	»	»	3e. »
3	»	213¾	»	»	gruis met stof.

b. Vogelnestjes afkomstig van Banjermassing.

50 kisten inhoudende 1855¼ Amsterd. ponden inferieure kwaliteit.

De voorwaarden dezer veiling liggen ter inzage op de Residentie kantoren en in de Lokalen der Handelsvereenigingen te *Batavia*, *Samarang* en *Soerabaija*.

De Directeur der
BATAVIA, *Producten en Civiele Magazijnen*,
den 2e. September 1864. P. C. W. ANEMAET.
(4360)

De vroeger geannonceerde publieke verkoop van de RIJSTPELMOLEN
PALASSARI
met het Regt van Opstal voor nog 14 jaren en Inventaris, zal plaats hebben te *Bandong* op *Maandag den* 5e. *September* aanstaande.
Nadere informatien zijn te bekomen bij den heer F. C. PHLIPPEAU aldaar, en te *Batavia* bij de firma
(4284) VAN OMMEREN, RUEB & Co. *in Likwidatie.*

Op een later te bepalen dag zal de Schoener **Witch of the Waves,** op publieke vendutie worden verkocht.
BATAVIA, REIJNST & VINJU.
27 Augustus 1864. (4283)

Billiton TIN.

Openbare veiling op **Vrijdag** den **7den October 1864**, des voormiddags ten 10 ure, in het Lokaal der **Handelsvereeniging** te **Batavia.** (4340)

Diverse Bekendmakingen.

LIJNOLIE,
bij partij en per kelder, bij
(4306) WINSSER, DE LANGE & Co.

Ontvangen per *GEERTRUIDA* en *ARY SCHEFFER:*
8 bijzonder fraaije
PIANOS,
beste Systeem, van *F. Berden & Cie. te Bruxelles.*
(4285) F. CASSALETTE & Co.

Supérieure
VERMECELLI en MACARONIE,
in pakjes à 1 pond, bij
(4310) WINSSER, DE LANGE & Co.

Romershausen Oogenessence.
Tot herstelling, onderhoud en versterking der oogen.
(4312) J. N. ZELISSE, *Apotheker Parapattan.*

MEUBELMAGAZIJN, B. Charles,
(Toko-Senen.)
Steeds voorzien van alle soorten van MEUBELEN, beveelt zich aan tot de uitvoering van alle soorten van **Commissiën, Verzending** en **Verpakking** van Goederen enz. tot zeer matige prijzen. (4288)

Thans voorhanden een best soort
Manilla SIGAREN,
zoo als hier sedert lang niet is aangevoerd, regtstreeks heden van **Manilla** ontvangen per *Formosa* en gesorteerd als volgt:
CAVITOS, LONDRES, CORTADOS No. 2, HAVANA model of **puntjes.**
(4309) WINSSER, DE LANGE & Co.

Prachtige Europeesche Meubelen,
Soliede en Civiel; — ook bestaat gelegenheid tot het repareren van alle soorten van
MEUBELEN,
bij M. ONTROP & Co.,
(4286) *Rijswijk over de Harmonie.*

De Echte **TOKAJER** op nieuw in voorraad bij
(4307) WINSSER, DE LANGE & Co.

Cavitas SIGAREN:
Superieur per FORMOSA van MANILLA.
(4302) VAN DEN ABEELEN & Co.

Per *Vellore* Ontvangen:
Echte BAIJONNESCHE HAMMEN, JAMBON de BAIJONNE, eene zeer fijne en lekkere hamsoort, bij.
(4308) WINSSER, DE LANGE & Co.

Pas ontvangen per „*Formosa*" van Manilla.

Cavitos, wegende 10 pond per mille.
No. 2 Cortado's: prijs @ contant; ƒ 52.—, ƒ 55.— en ƒ 60.— per mille.
Habano's (superieure) ƒ 60.—.
(4317) W. H. HALL.

Per mail ontvangen en à contant op franco aanvrage verkrijgbaar:

SCHETS SPOORWEGKAART VAN JAVA,

aanwijzende de geprojecteerde Spoorwegen en kanalen van den adviseur Stieltjes, de geprojecteerd e en geconcessioneerde Spoorwegen van Poolman c. s. en de aangevraagde Spoorweglijnen van Bank c. s. met de daarin geprojecteerde wijzigingen.

(4341) Te Batavia *f* 4,—. Buiten Batavia *f* 4,25.

Weer ontvangen:
De gerenomeerde

GLACÉ HANDSCHOENEN,

van *Preville* te Parijs.

(4363) W. LOONEN & Co.

à contant:

BOMBAY UIJEN . . . . . *f* 6,—
GROOTE VERSCHE HAMMEN „ 8,—

(4357) KESSLER & Co.

Pas ontvangen:

De nieuwste soorten KAMMEN,

waaronder de zoogenaamde *Peignes Coquet.*

(4362) W. LOONEN & Co.

Ontvangen: EEN FACTUUR

Engelsche Zadels, compleet,

tegen zeer billijke prijzen verkrijgbaar te Batavia en te Buitenzorg bij A. A. VAN DER CRAB & Co. (4375)

Ontvangen:
Eene keurige sortering

WAAIJERS,

waarbij BRUIDWAAIJERS.

(4364) W. LOONEN & Co.

Puike PORT à PORT.
„ MADERA,
„ RHIJNWIJN, diverse Merken.
Goede ROODE TAFELWIJN, idem.
PORTER BIER.
BREDAASCH BIER, merk *P. van Renth.*
HOLLANDSCH ALE.
Op Heele en Halve Flesschen te Batavia en Buitenzorg

(4376) bij A. A. VAN DER CRAB & Co.

Ontvangen:
Eenige fraaije,

Europesche KINDER TENTWAGENTJES,
HANDWAGENS, met lossen Bok MIJLORDS, enz.

(4371) F. CASSALETTE & Co.

Friedrichshaller Bitterwasser.

„Das Friedrichshaller Bitterwasser gehört durch seinen Kochsalz-, Chlormagnesium- und Bromgehalt zu den wirksamsten Europa's, und ich halte den Besitz dieser Quellen für einen wahren Schatz, dessen hoher Werth von jedem anerkannt werden muss, der durch den Gebrauch die trefflichen Wirknugen dieses Wassers kennen gelernt hat."

Dr. J. v. LIEBIG.

Depôt G. WILCKE, APOTHEEK, *Rijswijk.*

(4337) *Gebruiks-aanwijzing Gratis*

Boekhandel BRUINING & WIJT.

Schoolboekjes,

à Contant verkrijgbaar:

Alings, Beginselen der Rekenkunde, 2 st. *f* 2,40.
Baars en Joling, Rekenboek voor Meisjes, 3 st. *f* 0,50.
Hemkes, Arithmetische Voorstellen, 4 st. *f* 2,30.
W. F. Andriessen, Cijferkunst (de hoofdregelen) 1e st. *f* 0,30.
„ Antwoorden op Idem, 1e st. *f* 0,20.
„ Cijferkunst (Tiend. breuken) 2e st. *f* 0,30.
„ Antwoorden op Idem 2e st. *f* 0,20.
„ Cijferkunst (Regel v. Drieën) 3e st. *f* 0,30.
„ „ (Gew. breuken) 4e st. *f* 0,35.
„ Antwoorden op Idem 3e—4e st. *f* 0,25.
P. J. Andriessen, Allereerste begins. (vier hoofdreg.) *f* 0,20.
de Beer, Oefeningen met de tafel der Eenheden *f* 1,—.
Bartjens, de vernieuwde Rekenkunst, 2 st. *f* 1,20.
van Nerum, Klassikaal Rekenen, *f* 0,40.
Baehr, Beginselen der Algebra, *f* 1,—
v. d. Speck, Leerboek beschrijvende Meetkunst, met atlas, 1—4, *f* 7,80.
Dijkstra, korte Handl. Vormleer, *f* 0,50.
Lijst van Maten, Gewigten en Munten, *f* 0,60.
Bijl. Handleiding Nederduitsche taal, *f* 0,25.
Snethlage, Praktische Taaloefeningen, *f* 0,30.
P. J. Andriessen, Praktische Logika, 1e. *f* 0,30.
„ „ „ 2e. *f* 0,40.
Pijnappel Gz., Spreektaal en Schrijftaal, 2 st. *f* 0,30.
Nederlandsche Landhuishouding, Leesboek voor de hoogste klasse *f* —,75.
Brugsma, Schetsen natuurleven *f* —,35.
Stalen van geestigen schrijfstijl *f* 3,—
De Jager, Taalk. handboekje *f* 1,—.
Allereerst Leesboekje, *f* 0,15.
Anslijn, Leesboek voor de Jeugd, 1e st. *f* 0,36.
„ „ „ „ „ 2e st. *f* 0,30.
Schlez, Natuurlijke Leestoon, *f* 0,25.
N. Anslijn, Adolf en Sientje, 3 st. *f* 0,65.
van der Hoeven, Vertellingen, *f* 1,20.
„ les Aventures de Joseph, *f* 0,54.
Hemkes, Leer- en Leesboek bij de Schoolkaart, *f* 0,40.
Geelhoed, Aardglobe, *f* 0,90.
van der Hoeven, Aardrijkskunde, 1e deel, *f* 1,20.
„ „ 2e deel, *f* 1,20.
Oosterzee, Reis om de Wereld, *f* 1,44.
Baarschers, Kinderbrieven, *f* 0,18.
Andriessen (*P. J.*) Handl. leeren stellen van brieven, *f* 0,45.
Knuivers, Algemeene Geschiedenis, 3 dln. *f* 11,55.
Chronol. Overzigt Algemeene Geschiedenis, *f* 0,50.
de Bruin, Geschiedenis der Nederlanden, 2 st. *f* 1,—
Ter Reehorst, The Merchant's Friend, *f* 1,80.
Andriessen (*P. J.*) Gids om zuiver Engelsch te schrijven *f* 0,90
Gunn, English Idiomatic phraseology, *f* 1,35.
Marryat, Masterman Ready on the Wreck of the Pacific *f* 0,90.
Hoekzema Gleanings, Engl. prose *f* 1,20.
V. G. Liste noms substantif, *f* 0,15.
van der Hoeven, Abrégé de la Grammaire Française *f* 0,54.
„ Grammaire Française, *f* 1,80.
Tableau de Conjugaison des Verbes Reguliers et Irréguliers *f* —,40
van der Hull, Kleine Fransche Lesjes, *f* 0,54.
Eerste gronden der Fransche taal *f* —,40.
Gaultier, Géographie Universelle, *f* 1,50.
van der Hoeven, Grammaire Allemande, 2 vol. *f* 2,40.
Hecker, Latijnsche Spraakleer, *f* 1,80.
van Meerten, Gids voor Jonge Lieden, *f* 0,60.
Hilker, Gelegendheids-Gedichtjes, *f* 0,42.
Teekenvoorbeelden in portefeuile *f* 12,—.

Bestellingen op alle Schoolbehoeften worden aangenomen en zoo spoedig doenlijk uitgevoerd. (4331)

Porter op heele flesschen
à *f* 8,— per dozijn.

Te bekomen bij

(4385) JOHN PRYCE & Co.

Ontvangen:

100 manden puik Selterswater,

(4377) bij A. A. VAN DER CRAB & Co.

Verkrijgbaar bij:
C. VAN GOETHEIM & Co.
te Brussel.

Nieuw sijsteem VACUUMPANNEN van *f* 9,000 tot *f* 26,000 met inbegrip van Stoom machine
STOOMKETELS van 12 p. k. *f* 1,100.
„ 25 „ „ „ 2,400.
BEENZWART INRIGTINGEN.
PLATTE BATTERIJEN.
CENTRIFUGES.
DISTELEER TOESTELLEN.

Alles tegen zeer verminderde prijzen.

Informatien te bekomen bij
A. BARON SLOET VAN OLDRUITENBORGH *Madioen.*
BIJLEVELDT, te *Cheribon.*
B. VAN DER ZWAAN, *Soerabaija.*
L. PLATON, *Batavia.* (4333)

Machinerieën.

Paul van Vlissingen en Dudok van Heel

en

Van Vlissingen, van Heel, Cail, Halot & Co.

Amsterdam.

De ondergeteekenden, Agenten van genoemde Fabrikanten hebben thans *alhier*, te *Samarang* en te *Soerabaya* ten **Verkoop** gereed liggen:

Eene **Stoommachine** van 16 p. kr. met **Ketel** van 20 p. kr. hooge drukking met overbrengende beweging liggende *alhier* en behoorende bij een Molen van $24^{3}/_{8}$ × 51 duim.

Twee compleete **Distilleertoestellen** ter vervaardiging van **ARAK**, één toestel *alhier* en één te *Soerabaya* liggende.

Eene **compleete VACUUM INSTALLATIE** met éene pan van $7^{1}/_{2}$ Eng. voeten diameter; liggende te *Batavia.*

Eene **compleete STOOMMACHINE** (horizontaal) van hooge drukking, ter drijving van een luchtledig toestel met 2 pannen van $7^{1}/_{2}$ Eng. voeten.

Twee **Suikermolens** met cijlinders van $19^{5}/_{8}$ × $35^{1}/_{2}$ Eng. duimen waarvan een *met waterwerk*, een *alhier* en een te *Soerabaya* liggende.

Eenige **Crush- of Breekmolens** om met de hand of met stoom gedreven te worden, liggende *alhier*, en te *Soerabaya.*

Eenige **Stellen Suikerpannen** voor Batterijen in verschillende afmetingen met Brandwerk compleet, liggende te *Batavia.*

Twee **geslagen ijzeren platte Uitdampingsbatterijen,** liggende te *Samarang*, met Brandwerk geheel compleet.

Gesmeed ijzeren **ASSEN** voor **Suikermolens** van verschillende dimensiën, van af 9 Eng. voeten × $11^{1}/_{8}$ duim tot $6^{1}/_{2}$ Eng. voeten × $7^{5}/_{8}$ Eng. duimen diameter, liggende *alhier* en te *Soerabaya.*

Een compleet **GAZTOESTEL** tot verlichting van Privaat-Woningen of publieke Gebouwen met **Lampen** enz. geheel compleet, liggende te *Soerabaya.*

Twee ijzeren **HIJSCHKRANEN,** ieder hebbende een draagvermogen van 4000 Kilos, liggende *alhier* en te *Soebabaya.*

Twee complete geheel ijzeren **Tabakspersen,** liggende te *Soerabaya.*

Een **Suikermolen** 30 × 56 Eng. Duimen, met waarlooze cijlinder, koppelas en koppelbossen. 5 top en 2 onder cijlinders voor molens $24^{3}/_{8}$ × 51 dm.

6 **Defecatiepannen** compleet,
2 stel **IJzeren Batterijen** compleet,
1 **Machine** (horizontaal) van 6 p. k. met Ketel, alles liggende te *Cheribon.*

Zes compleete **Voeding-Machines** met cijlinders van 7 en 8 Eng. duim diameter, liggende te *Soerabaya.*

Een aantal **Centrifuges** met compleet drijfwerk, om 2, 4 of 6 Centrifuges tegelijk te kunnen drijven, liggende *alhier*, te *Samarang* en te *Soerabaya.*

Een groot aantal geslagen IJzeren **KAR-ASSEN** met bussen, tot zeer goedkoopen prijs en in verschillende afmetingen te bekomen, liggende *alhier*, te *Samarang* en *Soerabaya.*

Twee Compleete Luchtledige KOOKTOESTELLEN, ieder met 2 pannen van $7^{1}/_{2}$ Eng. voeten diameter, met Ketels, Machine, etc. waarvan 1 Toestel te *Samarang* en een te *Soerabaya* liggende.

Twee Stel Batterijen Compleet, in verschillende afmetingen te *Soerabaya* liggende.

Zestig Tjingbakken met flotteurs en aftapstoppen, van gegoten ijzer. De bakken zijn met *ronde* hoeken vervaardigd; dikte bodem $^{3}/_{16}$, van de wanden $^{1}/_{8}$, in diverse afmetingen te *Soerabaya* liggende.

Acht Schuimpersen liggende te *Batavia.*

Twee Landmachines van 6 en 8 p. kr. met Kelels, zeer geschikt tot het drijven van **Centrifuges** enz. liggende te *Soerabaya.*

3 compleet **IJzeren Handpompen,**
6 **Stoommeterplanken,**
Gegoten IJzeren Gewigten van 1 tot 100 Amst. ponden, **Drijfriemen** en **Naairiemen,**
liggende te *Batavia.*

Voorts zijn nog te *Soerabaija* aanwezig:
1 **Lier** enkelwerk,
4 **do.** dubbelwerk,
4 stel compleet **Drijfwerken,**
6 compleete **Binnenwerken** voor Stoomketels,
2 **Gegoten IJzeren Luchtpompen** met koper bekleed,

alsmed

Stoomfluiten, Stoomafsluiters, Koperen Kranen, Flenzen, Schroeven, Moeren en **Sleutels, Hamers, Boren, Snijijzers** compleet **Indiateurs, Bankschroeven, Veiligheidspotten** en onmiddelijk belaste veiligheids, **Peilglazen** voor **Ketels, Vulders en Luchtvaten, Barometerglazen, Thermometerschalen, Pitten** voor Locatellilampen, enz.

Nadere opgaven en teekeningen verkrijgbaar bij
CORNELIS BETH *te Soerabaija.*
ROBERT KAMPF „ *Solo*
J. CEZARD & Co. „ *Cheribon.*
en bij de *Agenten* DÜMMLER & Co. „ *Batavia.*

BATAVIA, Augustus 1864. (4338)

In Commissie ontvangen:
en tegen zeer lage prijzen à Contant verkrijgbaar:
eenige Gouden Heeren en Dames HOROLOGIëN,
ZAK BOUSSOLES.
BRILLEN van *Riballio & Zonen te Rotterdam.* (4191)

Inlandsche en Europesche

MEUBELEN.

(4287) VAN DEN ABEELEN & Co.

Bladkoper.
Geel Metaal.
Vilt.
Zweedsch Teer.
Benzine voor Verwers.
Perforated Zink.
Vuurvaste Steenen.

Verkrijgbaar bij

(4318) W. H. HALL.

BAZAR.

Per mail ontvangen:

PIQUÉ COSTUMES voor Jongens en Meisjes. Witte en gekleurde SORTIE DE BAL. Een mooi assortiment ECOSSAIS en andere gekleurde ZIJDEN STOFFEN. Keurig fijne BRUIDSTOILLETTEN. Witte, Zwarte en gekleurde VEEREN. BLOEMEN en FANTAISIE COIFFURES. Gegarneerde DAMES- en KINDERHOEDEN benevens KINDERPETJES. GARIBALDI'S. Witte Glacé DAMES- en HEEREN-HANDSCHOENEN van bijzonder mooie kwaliteit en zeer souple. Witte CASTOREN HANDSCHOENEN. Fijne zwarte MITAINES. Witte en zwarte BLONDE. SCHOTSCH BATIST BINNEWERK. Mooie nieuwe STOFFEN voor Japonnen. Zwart THIBET PIQUÉ voor Heeren-Jassen. Zwart THIBET voor rouw. Gekleurde FIL D'ECOSSE SOKKEN met zijde doorgewerkt. WOLLEN DEKENS.

Verder nog ontvangen:

TOILETSPIEGEL met Laadjes. Mooie en doelmatige modellen INKTKOKERS. PRESENTGLAZEN en veele andere Artikelen.

(4321) A. THOMANN.

De Utrechtsche IJzergieterij.

Administrateurs de heeren:

H. Kruseman en J. van den Wall Bake, gaat steeds voort in Indië te leveren STOOM- en anderen WERKTUIGEN alle soorten van METAAL en IJZERWERKEN en met het inrigten van fabrieken.

Informatien K. M. VERLOOP.

(4389) *Architect en Werktuigkundige*, Batavia.

A Vendre

une VOITURE d'Europe et deux Chevaux,

allant ensemble ou séparément.

S'adresser à *l'Harmonie.* (4347)

TE KOOP

bij partijen naar de keus der koopers:

Geribt en ongeribt

GEGALVANISEERD IJZER

van 6 voet × 2 voet × 6 duim.
7 „ × idem.
8 „ × idem.

Met NAGELS en verdere toebehooren.

(4319) W. H. HALL.

TE KOOP: Een klein **Pakhuis** met Kantoor boven, geschikt ook voor een Notaris.

A. P. AGENOOR.

Prijs *f* 8000,—. (4289)

Wegens vertrek:

Op voordeelige voorwaarden te koop het **HUIS,** gelegen op *Kebon Siri*, bewoond en te bevragen bij

J. J. VAN DEN BIESEN.

in de Stad te bevragen bij REISS & Co. (4291)

Te Koop gevraagd:

1 Schooner van 80 tot 100 tonnen.

(4325) KESSLER & Co.

TE HUUR: Twee HUIZEN op *Bazaar Baroe*, tegen den 15 September. Adres:

(4346) *Wed.* VOERMANS.

Te Huur:

Een HUIS in de *Secretairie-laan.* Te bevragen bij

(4350) BOSHOUWER qq.

TE HUUR Een **ruim HUIS** in *Gang Scott* te bevragen bij den bewoner.

(4342) KRUGER.

TE HUUR: Een HUIS op *Meester-Cornelis*, nabij de *Pasar*, en de brug van *Rawa-Bankee.*

(4314) J. OLISLAEGER.

TE HUUR: Een ruim **Pakhuis** met Kantoor boven, tegen billijken prijs. Adres:

(4290) A. P. AGANOOR.

In eene Zuid-Hollandsche stad, met een goede **MEISJESSCHOOL,** bestaat gelegenheid tot verzorging en opleiding van **twee Meisjes,** niet ouder dan 10 jaar.

Brieven Lett. A. T. VAN DORP, *Samarang.* (4348)

Wanted: For an English Office, **a copying CLERK** who writes a good legible hand.

Apply to the office of this paper No. 4355. (4355)

Wordt BODEMERIJ gevraagd

tot een bedrag van *f* 12.000.— op het Casco van het Deensche Brikschip **„CERES",** Kapt. **J. H. Grimm.** Reflectanten gelieven zich bekend te stellen ten Kantore van den Notaris **J. R. Kleijn,** hier ter stede tot Zaturdag 10 September 1864, voormiddags 10 ure. *De Agenten,*

(4354) C. BAHRE & G. KINDER.

Iemand die het corresponderen in de Hollandsche Taal volkomen magtig is wordt gezocht. Adres franco No. 4236 bij

(4327) DE UITGEVERS DEZER COURANT.

Liedertafel „AURORA",
op ZATURDAG 3 September 1864,
des avonds ten 8 *ure in de* Harmonie.
Toegankelijk voor Heeren Leden met hunne Dames.

De Secretaris,

(4304) A. TRIVELLI.

Théâtre de Batavia.

Lundi 5 Septembre: Clôture.

Dernière Représentation de:

Lucie de Lammermoor.

Grand Opéra en 4 Actes. Parôles de A. Royer et G. Vaëz. Musique de DONIZETTI.

On terminera par une seule Représentation de:

Les deux Aveugles,

Opérette d'OFFEMBACH.

Prix des Places:

Premières . . . . *f* 5,—.
„ Militaires . . . . „ 3,—.
„ Abonnés . . . . „ 4,—.
„ „ Militaires . . „ 2.50.

Mercredi 7: Représentation d'Adieu.

l'ÉTOILE DU NORD, 3me Acte.

LA FAVORITE, 4me Acte.

LE TROUVÈRE. (*Miserere*).

Si jeunesse savait. — Le Sapeur troubadour.

(4344) *Chansonnettes par* Mr. Mangard.

Maatschappij van Toonkunst.

REPETITIE,

voor het Orkest,
Dingsdag avond 6 dezer ten 8 ure in de *Harmonie*,

Namens de Directie,
H. T. VON HEMERT.

BATAVIA, 3 September 1864. (4359)

Militaire Societeit Concordia.

Thé Dansant,

op Zaturdag den 10den September 1864.

Namens het Bestuur,
De Secretaris,

(4353) BRUIJN VAN ROZENBURG.

De heer **H. ERNST** heeft van af 1⁰. September a. s. onze **Generale Procuratie.**

BRUINING & WIJT.

BATAVIA, 31 *Augustus* 1864. (4324)

Vergadering van Crediteuren:

Der firma **BUIJS, JACOBSEN & Co.** in een der Lokalen van de **Javasche Bank,** op Maandag den 19 September 1864 des voormiddags ten 10 ure.

De balans onder Ultimo Junij 1864 afgesloten zal met een verslag, tijdig ter inzage van Crediteuren gereed leggen ten Kantore van de **N. I. Escompto Maatschappij** alhier.

De Commissie van Liquidatie,
REYNST, & VINJU.
BATAVIA, den J. F. VAN LEEUWEN & Co.
3 September 1864 E. MOORMAN & Co. (4387)

Al degenen die iets te vorderen hebben van of verschuldigd zijn aan wijlen den Heer **J. M. Jacobson** gelieven daarvan opgave te doen voor ultimo September a. s. aan den ondergeteekende.

EDWARD JACOBSON.

SAMARANG, den 29 Augustus 1864. (4374)

Let Wel!

Particuliere Posterij

tusschen

Batavia en Buitenzorg.

20 nieuwe ENGELSCHE REISWAGENS ter beschikking der Reizigers.

ENGELSCHE REISWAGENS 4 PAARDEN *f* 30,—.

Adres: **Marine Hôtel,** *Rijswijk* en op **Weltevreden,** naast het Postkantoor.

(4294) A. COMBES.

Spaarbank Batavia.

Ingevolge art. 34 van het Reglement wordt kennis gegeven van het VERLIES van het *Spaarbank-Boekje* No. **1709,** staande ten name van **G. M. J. Lemouche** en No. **2053,** ten name van **W. A. Albrecht.**

BATAVIA, *De Thesaurier*,
1 September 1864. (4356) G. F. DE BRUIJN KOPS.

Pensionnat voor jonge Jufvrouwen te Meersen bij Maastricht.

In dit Pensionnat, waar Mejufvrouw **Beijerkerk** als Directrice aan het hoofd staat kunnen nog eenige jonge Jufvrouwen geplaatst worden en dat wel tegen een kostgeld in eens van *f* 600,— 's jaars, zonder eenige de minste bij berekeningen kleeding alleen uitgezonderd. Buiten de wetenschappen, die tot eene goede opvoeding behooren wordt in de Hollandsche, Fransche, Engelsche en Duitsche talen onderrigt gegeven en vooral op eene goede uitspraak gelet.

Reflecterenden kunnen zich voor nadere informatien adresseren aan de Heeren
HENDRICHS, *Predikant* te Meersen.
WELMER, *Notaris* „ „
BOTRINGER, *Predikant* „ Maastricht.
PAUL VAN VLISSINGEN „ Amsterdam.
G. F. ENGER „ Djocjocarta en
(4336) te Batavia bij de uitgevers van dit Blad.

Verhuisd

Naar het Locaal gelegen naast de Heeren **van Riet & Wijnveldt,** over de Zadelmakerij der Heeren **Oudart** frères.

(4311) W. LOONEN & Co.

Stoom- en Scheepvaart.

EXTRACT *uit het Register der Besluiten van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indie.*

BUITENZORG, *den 31sten Augustus* 1864. (No 9)

(Staatsblad No. 128.)

Gelezen de missive van den Minister van Koloniën, van 4 Julij 1864 Lt. AAZ., no. 22/739;

Is goedgevonden en verstaan:

Eerstelijk: Krachtens magtiging des Konings, de residentie Menado af te scheiden van het gouvernement der Moluksche eilanden en te verklaren tot eene op zich zelve staande residentie.

Ten tweede: Enz.

Afschrift, enz.

Ter ordonnancie van den Gouverneur-Generaal:

De Algemeene Secretaris,

WATTENDORFF.

Bij Koninklijk besluit van den 21sten Junij 1864, no. 162, zijn voor den tijd van vijf jaren bij het wapen der infanterie van het leger in Oost-Indië gedetacheerd, de eerste luitenants *G. C. Manters*, van het regiment grenadiers en jagers,- *W. H. Voorman*, van het 3de regiment infanterie,- *J. W. E. Schadee van der Does*, van het regiment grenadiers en jagers en *W. Q. E. Vetter*, van het 1ste regiment.

Civiel Departement.

ontslagen:

Eervol, uit hunne betrekking, de kontroleur der derde klasse bij het binnenlandsch bestuur in het gouvernement Celebes en onderhoorigheden *A. R. Kraijenhoff van de Leur*, en de ambtenaar ter beschikking van den gouverneur van Celebes en onderhoorigheden *J. H. de Grave.*

ontheven:

Eervol, van de hem opgedragen functiën van president der wees- en boedelkamer ter Sumatra's Westkust te (Padang), de algemeene ontvanger te Padang *W. F. Godin.*

verleend:

Een tweejarig verlof naar Nederland, aan den ingenieur der tweede klasse bij 's lands burgerlijke openbare werken, eerstaanwezend ingenieur in de residentie Bantam *G. F. Walter.*

benoemd:

Tot adsistent-resident van Tjiandjoer (Preanger-Regentschappen), de adsistent-resident van Soekapoera (Preanger-Regentschappen) *O. W. Swaving.*

Tot adsistent-resident van Soekapoera (Preanger-Regentschappen), tevens vendu-meester aldaar, de ambtenaar op wachtgeld *C. N. H. van Lawick van Pabst*, laatstelijk adsisitent-resident van het Wester-kwartier der Ommelanden van Batavia

Tot kommies, tevens kashouder en griffier bij den landraad te Tjiandjoer (residentie Preanger-Regentschappen), de derde kommies op het residentie-kantoor aldaar *J. H. Scipio.*

Tot derden kommies op het bureau van den resident der Preanger-Regentschappen, de kommies voor de comptabiliteit op het bureau van den adsistent-resident van Bandong (Preanger-Regentschappen) *J. Lunenburg*

Tot zendeling-leeraar bij de inlandsche christen-gemeenten te Depok en Toegoe, de zendeling-leeraar te Batavia *J. Beukhof.*

Bij de Wees- en Boedelkamer ter Sumatra's Westkust (te Padang).

Tot president, de ambtenaar op non-aktiviteit *W. F. Ploegman*, laatstelijk secretaris der residentie Ternate.

Tot secretaris, tevens boekhouder, de ambtenaar op wachtgeld *F. Heeger*, laatstelijk eerste kommies op het bureau van den chef over de geneeskundige dienst.

Bij het Postkantoor te Samarang.

Tot tweeden kommies, de derde kommies bij dat kantoor *W. R. C. Wollrabe.*

Tot derde kommiezen, *H. W. van Hogezand*, laatstelijk klerk bij de algemeene rekenkamer, thans op wachtgeld, en de klerk bij het algemeen beheer der posterijen in Nederlandsch-Indië *C. Loos.*

gesteld:

Ter beschikking van den gouverneur van Celebes en onderhoorigheden, de ambtenaar ter beschikking van den resident van Palembang *D. F. van Braam Morris.*

Ter beschikking van den resident van Palembang, de klerk bij de directie van financiën *E. von Faber.*

vergund:

De uitoefening van het beroep van landmeter, aan *E. Metzger*, tijdelijk adspirant-ingenieur bij de spoorweg-opname op Java.

De uitoefening van het beroep van landmeter, aan *E. W. K. von dem Borne*, gepasporteerd sergeant-majoor der infanterie.

goedgekeurd:

Dat door den Direkteur der Kultures,

Bij de Landelijke Inkomsten en kultures,

zijn overgeplaatst:

Uit de residentie Kediri naar de residentie Japara, ter beschikking van den resident aldaar, de kontroleur der eerste klasse jhr. *C. J. L. Goldman.*

Uit de residentie Japara naar de residentie Kediri, ter beschikking van den resident aldaar, de kontroleur der derde klasse *F. A. H. Ondaatje.*

Uit de residentie Bagelen naar de residentie Bezoeki, ter beschikking van den resident aldaar, de kontroleur der tweede klasse *Th. Heijting.*

zijn geplaatst:

In de residentie Preanger-Regentschappen, ter beschikking van den resident aldaar, de benoemde kontroleur der derde klasse *H. J. van Swieten.*

In de residentie Pasoeroean, ter beschikking van den resident aldaar, de benoemde kontroleur der derde klasse *C. M. F. Stokhausen.*

In de residentie Banjoemas, ter beschikking van den resident aldaar, de benoemde kontroleur der derde klasse *H. H. Donker Curtius.*

In de residentie Bagelen, ter beschikking van den resident aldaar, de benoemde kontroleur der derde klasse *H. J. H. Beekveld.*

Dat door den Gouverneur van Celebes en Onderhoorigheden.

Bij de Subcommissie van onderwijs te Makasser.

zijn ontslagen:

Eervol, wegens vertrek, als leden, *P. L. de Gaaij Fortman*, mr. *U. J. Huber Noodt* en *W. van Os*, onder dankbetuiging voor de door hen als zoodanig bewezen diensten.

zijn benoemd:

Tot leden, ds. *G. van Gerrevink*, predikant bij de protestantsche gemeente, en mr. *H. B. van Davelaar*, president van den raad van justitie aldaar.

Door de hieronder genoemde autoriteiten zijn de volgende beschikkingen genomen:

Door den Algemeen Secretaris, gedurende de maand Julij 1864.

benoemd:

Tot eersten klerk ter algemeene secretarie, de klerk op dat bureau *L. E. Schmidhamer.*

Door den Direkteur der Kultures, gedurende de maand Julij 1864.

benoemd:

Tot opziener der tweede klasse bij de nopal-kultuur en cochenille-teelt, *J. H. de Graaf*, laatstelijk opziener bij de Brazillaansche koffijbereiding in de residentie Cheribon, thans op wachtgeld.

Door den Direkteur der Produkten en Civiele Magazijnen, gedurende de maanden Julij en Augustus 1864.

Bij de afdeeling Telegrafie.

overgeplaatst:

Van het telegraaf kantoor te Weltevreden naar dat te Buitenzorg, de leerling-telegrafist *M. G. van Klinkenberg.*

Van het telegraaf-kantoor te Soerabaija naar dat te Samarang, om als chef van dat kantoor op te treden, de telegrafist der tweede klasse *G. W. Pistorius.*

Door den Directeur der Burgerlijke Openbare Werken gedurende de maanden Julij en Augustus 1864.

overgeplaatst

Bij de Openbare Werken.

Van Wonosobo (Bagelen) naar Neira, onder de bevelen van den resident van Banda, de opzigter der derde klasse *J. H. Ehrencron.*

Van Samarang naar Ternate, onder de bevelen van den resident van het gewest van dien naam, de opzigter der derde klasse *F. W. Bonset.*

Door den Resident van Banka, gedurende de maand Julij 1864.

benoemd:

Tot eersten klerk op het residentie-bureau te Muntok, de klerk op dat bureau *J. H. L. Beling.*

Militair Departement.

Door den Chef der Gouvernements marine zijn, gedurende de maand Augustus de volgende beschikkingen genomen.

benoemd:

Tot derde stuurlieden, *J. G. Krak, A. C. Schepper, A. Boers T. H. ter Poorten* en *A. B. W. Busser*, kweekelingen, afkomstig van de kweekschool voor de zeevaart te Amsterdam.

vrienden, een controleur bij de cultures:

„..... Gij schrijft te Batavia over hetgeen gebeuren moet, en ook wel eenmaal gebeuren zal, en wij het lezende halen ons lust op aan die toekomst, maar de werkelijkheid, met uitzondering van het weinige dat wij er persoonlijk aan kunnen doen, verandert niet; en toch zouden wij zoo gaarne hebben dat er ten minste begonnen werd, en dat er b. v. aan de heeredienstregeling iets werd gedaan. Afschaffing van heerediensten ligt nog verre. Het zal daarmede gaan zoo als het er in Europa mede gegaan is: zij zullen het langst duren, en sommige zullen nooit kunnen afgeschaft worden. Trouwens men heeft er nog in Holland en Duitschland, b. v. de spoorweg in Pruissen wordt, als hij *eingeschneit* is, in heeredienst schoongemaakt. Maar zoo verwijderd als de afschaffing is, zoo voor de hand ligt de regeling — namelijk de overbrenging van de heeredienstpligtigheid van de dessa op den persoon, waarbij tevens al dadelijk de vraag moet uitgemaakt worden, die nu in alle oorden verschillend beantwoord wordt, *wie* heeredienstpligtig is. Nu is alles willekeur, en de controle onmogelijk. Op de particuliere landen bestaat die regeling sedert lang, zij is dus uitvoerbaar; maar van Gouvernementswege is men er altijd voor teruggedeinsd omdat men zich bewust is dat de daarstelling van een aantal zaken dan zeer bezwarend, zoo niet onmogelijk wordt. In de eerste plaats de cultures. Nu ontwaart b. v. een controleur op een zijner tournées dat een koffijtuin zich in zeer slechten staat bevindt. Dan beveelt de controleur dien tuin den volgenden dag met 100, 200 of 300 man te doen schoonmaken. Aan zoodanig bevel wordt natuurlijk voldaan. Het bepaalde aantal menschen wordt van zijn werk gehaald en in den tuin aan 't werk gezet. Dat marcheert. Maar als de heeredienstpligtigheid persoonlijk is en als de controleur dus weet: ik kan in zekere streek slechts over een *bepaald* getal dagwerken in het jaar disponeren, dan zal hij, alvorens zulk een bevel te geven, eerst nazien, of aan den verwaarloosden tuin zóóveel werkkracht besteed worden kan. Zoo handelt ook de particuliere ondernemer die een koffijland heeft, en als deze dan b. v. 20 menschen zendt, dan zal hij zich verzekeren dat die 20 ook iets uitvoeren. De controleur zou dan genoodzaakt zijn hetzelfde te doen. Nu echter leeft de geheele cultuurdienst, en in het algemeen de heeredienst, voort op dien onbegrensden, *in blanco* menschen-eisch. Ook afkoop is niet mogelijk, tenzij er eerst persoonlijke regeling kome, anders zal het zich vrijkoopen van A. voor B. te bezwarender zijn. Maar als ieder een vast aantal dagdiensten heeft te verantwoorden, dan is de grondslag voor alle andere maatregelen gelegd."

Met den briefschrijver zijn wij 't niet in alle opzigten ééns. Wij gelooven dat de heerediensten niet *het laatst*, maar *het eerst* moeten worden afgeschaft, wil men tot ontwikkeling der Indische maatschappij en tot waren vooruitgang komen. De redenen voor die meening hebben wij onlangs uiteengezet. De heerediensten, die nog heden in Holland en Pruissen zouden bestaan, b. v. het wegruimen van sneeuw op een spoorweg, hebben met de heerediensten die wij bestrijden niets gemeens; en al zal er nooit sneeuw vallen op de Javasche spoorwegen, de bevoegdheid van ieder bestuur om in buitengewone omstandigheden hulp van de ingezetenen te vorderen zal ook hier toepassing blijven vinden, b. v. bij brand, banjers en andere onvoorziene rampen. Wie deze verpligting tot hulp, in vergelijking met het op Java bestaande stelsel van dwangarbeid, *heeredienst* noemen wil, speelt met woorden.

Maar het hoofddenkbeeld, door den geachten schrijver aangegeven, is voortreflijk als overgangsmaatregel. Zeker zou voor den Javaan, en voor den particulieren Europeschen ondernemer, reeds veel gewonnen zijn, indien des eersten dienstpligtigheid zoodanig werd geregeld, dat geen man meer dan 52 werkdagen 's jaars behoefde op te brengen. En het is volkomen juist, dat geene Gouvernementsaanschrijvingen en geene reglementen zullen beletten dat van den inlander *zeer dikwijls veel meer* gevorderd wordt, tenzij de persoon aansprakelijk worde gesteld in plaats van de dessa. Het is anders niet mogelijk te controleren of bij het vorderen en opleggen van heerediensten de grens van den zevenden dag niet ver wordt overschreden.

Zijn ééns de heerediensten *persoonlijk* vastgesteld, dan kan het getal der werkdagen worden verminderd, naarmate de dwangarbeid ten behoeve van den Staat door vrijen arbeid vervangen worden zal.

Wij vereenigen ons derhalve geheel met den wensch des briefschrijvers dat door de Regering voorloopig tot dezen maatregel moge worden besloten. H.

Batavia.

3 September 1864.

Aankomst der mail.

In den avond van 31 Augustus kwam alhier ter reede het stoomschip *Batavia*, kapitein Nije, medebrengende de Europesche brieven tot 26 Julij en berigten tot 2 Augustus jl.

Een noodlottig ongeval heeft in den nacht van 22 op 23 Augustus jl. te Gadong (Demak) plaats gehad. Een hevige brand, ten één ure 's morgens ontstaan in een loods van den heer C. de Lagracinière, heeft in minder dan een uur die loods en de nabijgelegen woning van dien heer geheel vernield. En zijne echtgenoote heeft daarbij vreesselijke brandwonden bekomen, waaraan zij kort daarna overleden is.

Mevrouw de Lagracinière was onze gewezen stadgenoote, vroeger Mejufvrouw Adeline Guex de Coudray. Allen die het voorregt gehad hebben haar van nabij te kennen waardeerden haar hoog als een vrouw van de fijnste beschaving en uitnemende talenten. Zij had o. a. een album vervaardigd van alle op Java inheemsche planten, bloemen en vruchten, dat zij voornemens was in het licht te geven, en dat nu met alles wat zij en haar echtgenoot bezaten door de vlammen vernield geworden is. Haar neef, de heer Eugène Bousquet, heeft met heldhaftige zelfopoffering getracht haar te redden, en daarbij mede zeer ernstige brandwonden bekomen.

De Heer en Mevrouw Lagracinière waren te zeer bemind en geacht bij de bevolking, wier weldoeners zij waren, om aan kwaadwilligheid als oorzaak van den brand te kunnen gelooven, waartoe de omstandigheden anders aanleiding zouden geven.

Den 24 Augustus 1864 had te *Soerakarta* de plegtige ter aarde bestelling plaats van het stoffelijk overschot van den HoogEdelGestrengen Heer *Dirk François Schaap*, Ridder der orde van den Nederlandschen Leeuw, oud Hoofdambtenaar in Nederlandsch Indie.

Talrijk was de schare, die hem de laatste eer kwamen bewijzen. Onder anderen zag men in het sterfhuis zijne Hoogheid den Soesoehoenan van *Soerakarta*, *Pakoe Boewono* IX, met een aanzienlijk gevolg voorname prinsen van het hof alhier, — den Pangeran Adipati Ario *Mangkoe Negoro*, eenige leden van zijn Huis en vele andere hofgrooten meer.

Bij de optogt naar de begraafplaats deden ook de Luitenant Kolonel, Militaire kommandant van *Soerakarta*, de Heer *J. H. R. Köhler* en andere Heeren Ridders alhier als slippendragers hunne deelneming blijken.

Aan het graf hield de resident *N. D. Lammers van Toorenburg* eene toepasselijke rede. Hij sprak van de verdiensten van den resident *Schaap* als ambtenaar, en wees op het hem verleend teeken van 's Konings hooge goedkeuring. Hij herinnerde de omstanders aan de voortreffelijke hoedanigheden van den Heer Schaap als vriend, als echtgenoot, als vader.

Alle aanwezigen beaamden het gesprokene, de meesten waren aangedaan en velen zag men een stillen traan aan de nagedachtenis van den edelen Resident *Schaap* toewijden.

(*Ingezonden*)

Staat der Javasche Bank.

Namens president en direkteuren der Javasche bank, wordt, in opvolging van art. 34 van het octrooi en reglement bekend gemaakt, dat op den 31sten Augustus 1864:

a.	het cijfer der in omloop gebragte bankbilletten bedroeg	*f* 20,241,635:—
b.	de saldo's van rekening-courant en dadelijk opeischbare gelden beliepen .	„ 637,679:16
c.	aanwezig was in de kassen aan wettig betaalmiddel	„ 16,733,739:53
	en aan vreemde munt-spetiën eene waarde van	„ 9,666:56

Aangekomen en Vertrokken Personen.

Van Soerabaija, per *Singapore*, de heeren Retel en familie, Braams en familie, Bouwier, Bunnik, Mulder, Engelbrecht, Nieuwkerk, Schimmelpennink, Cramerus, Hartveld, Hennij, Bogaart, Eeg en echtg., van Sprang Kooman, Schapperkotter, Darenhouwer, Z. M. troepen.

Van Muntok, Riouw en Singapore, per *Batavia*, de heeren Rutgers, Hissink, Jansen, Wouters, Brand, van Dijk, Dutrieux, Bredemeijer, Ditloff Tjassens, mevr. Walbeem en 2 kind.

Van Samarang, Soerabaija en de Molukkus, per *Padang*, de heeren de Cordes, Jane, Z. M. troepen.

Naar Muntok, Riouw en Singapore, per *Oenarang*, de heeren Page, Bal Stark en echtg., Kramer en echtg, Vigelius, Thieme, van Rijgersma en familie, Z. M. troepen.

Preanger-Wedloop-Societeit.

Verslag der op den 19den en 20sten Augustus 1864 gehouden wedloopen op de renbaan te *Tjiandjoer*.

De wedloopen waarvan in het *Bataviaasch Handelsblad* van 3 en 6 Augustus jl. No. 79 en 80 is melding gemaakt, hebben op voormelde dagen plaats gehad.

Op den 1sten dag waren 14 paarden ingeschreven waarvan 4 van Europeanen en 10 van Regenten en inlandsche hoofden.

I. Voor de MAIDEN-PLATE gegeven door de Societeit. Een prijs van *f* 300,—. Inzet *f* 25,— voor Javapaarden, die nimmer hebben gewonnen gewigt volgens hoogte, ééns rond de baan één paal waren 6 paarden ingeschreven als:

Noble van den Heer A. W. Holle, bruine hengst, hoogte 4' 6".

Bintang „ „ „ W. J. Pahud, vos hengst, „ 4' 7½".

Sekar Tandjoeng van den Regent van Bandong, valk merrie, hoogte 4' 8".

Wajang van den Djaksa van Bandong, vos merrie, hoogte 4' 2¾".

Djongring van den Regent van Soekapoera, bruine hengst, hoogte 4' 6".

Asmatama van den Regent van Soemedang, schimmel hengst, hoogte 4' 5¼".

Welke behaald werd door *Noble* in 1' 57" terwijl *Djangring* 2° bezigde.

II. Voor de VICE-PRESIDENTS-BEKER gegeven door den Vice-President A. W. Holle. Inzet *f* 25.— voor Java-paarden gewigt volgens hoogte, heats één paal waren 3 paarden ingeschreven, als:

Soetrikanti van den Regent van Garoet, vos merrie, hoogte 4' 6½".

Soemondana van den Regent van Bandong, bruine hengst, hoogte 4' 6¼".

Soekamana van den Djaksa van Bandong, schimmel hengst, hoogte 4' 6½".

Welke in 3 heats door *Soetrikanti* behaald werd.

1ste heat *Soetrikanti* 1' 58".
Soekamana 2' 01".
2de heat *Soekamana* 1' 57".
Soetrikanti 1' 57½".
3de heat *Soetrikanti* 1' 59".
Soekamana 2' 01".

III. Voor de MAIDEN PONY STAKES. Inzet *f* 15,— met *f* 100.— van de Societeit, voor paarden niet hooger dan 49 duim Rhijnlandsch, die nimmer hebben gewonnen, gewigt volgens hoogte, heats drie kwart paal waren drie paarden ingeschreven, als:

Coeur d'Acier van den Heer Tolson, zwarte hengst, hoogte 3' 10½".

Passer van den Regent van Soemedang, bruine merrie, hoogte 3' 10½".

Sawiet van den Aria van Goenoeng Parang, isabel merrie, hoogte 4' 1".

Welke in 2 heats behaald werd door *Sawiet*.

1ste heat *Sawiet* 1' 33".
Passer 1' 42".
2de heat *Sawiet* 1' 32".
Passer 1' 37".

IV. Voor de DRENTHSCHE BEKER gegeven door den Heer H. A. M. Brumsteede. Inzet *f* 25,— voor Java-paarden, gewigt volgens hoogte, heats één paal, waren 2 paarden ingeschreven, als:

Soewandana van den Heer A. W. Holle, bruine hengst, hoogte 4' 5½".

Rienggiet van den Regent van Bandong, schimmel merrie, hoogte 4' 5¼".

Welke in 3 heats gewonnen werd door *Rienggiet*.

1ste heat *Rienggiet* 1' 57".
Soewandana 1' 58".
2de heat *Soewandana* 1' 56".
Rienggiet 1' 56½".
3de heat *Rienggiet* 2' 01".
Soewandana 2' 02".

Op den 2den dag waren 9 paarden ingeschreven waarvan 4 van Europeanen en 5 van Regenten en inlandsche hoofden.

I. Voor de BATAVIA-BEKER gegeven door de Bataviasche Wedloop Societeit. Inzet *f* 25,— voor Javapaarden, die nimmer gewonnen hebben gewigt volgens hoogte, heats één paal, waren 4 paarden ingeschreven, als:

Noble van den Heer A. W. Holle, bruine hengst, hoogte 4' 6".

Sekar-Aroem van den Regent van Soemedang, Schimmel merrie, hoogte 4' 4½".

Sekar-Tandjoeng van den Regent van Bandong, valk merrie, hoogte 4' 8".

Djongring van den Regent van Soekapoera, bruine hengst, hoogte 4' 6".

Welke in 2 heats gewonnen werd door *Noble*.

1ste heat *Noble* 2'.
Djongring 2' 3".
2de heat *Noble* 1' 57".
Sekar-Aroem 2'.

II. Voor de TJIANDJOER STAKES. Inzet *f* 15,— met *f* 150,— van de Societeit voor paarden niet hooger dan 50 duim Rhijnlandsch gewigt volgens hoogte, heats één paal waren 2 paarden ingeschreven, als:

Okko van den Heer F. C. Phlippeau, vos hengst, hoogte 4'.

Aurora van den Heer A. W. Holle, bruine merrie hoogte 4' 2".

Welke in 2 heats behaald werd door *Aurora*.

1ste heat *Aurora* 2'.
Okko 2' ½".
2de heat *Aurora* 1' 59".
Okko 2'.

III. Voor de BANDONGSCHE REGENTS BEKER waren 3 paarden inschreven, als:

Soewandana van den Heer A. W. Holle, bruine hengst, hoogte 4' 5½".

Lasmana van den Regent van Soemedang, schimmel hengst, hoogte 4' 5".

Soekamana van den Djaksa van Bandong, schimmel hengst, hoogte 4' 6½".

Welke in 3 heats behaald werd door *Soekamana*.

1ste heat *Soewandana* 2'.
Soekamana 2' 2".
2de heat *Soekamana* 1' 57".
Soewandana 1' 59".
3de heat *Soekamana* 1' 59".
Soewandana 2' 1".

Na afloop dezer races werden er inlandsche wedrennen gehouden. Door gebrek aan voldoend geld en ten gevolge van het overlijden van den Regent van Tjiandjoer, werd er bij deze gelegenheid door de Societeit geen souper en bal aan de leden hunne dames gegeven en doch gaf de Societeit als naar gewoonte *f* 200,— aan de commissie, welke met de jaarlijksche paardenkeuring belast was, om tot prijzen te dienen voor de best gekeurde paarden.

De Klerk van de baan,
(w. get^d^.) E. J. KERKHOVEN.

Batavia. Het stoomschip *Ambon* is den 27sten Augustus ll. teruggekeerd van een herhaalden togt naar het gestrande schip *Mandarin*, dat thans geheel uit elkander is geslagen; de equipage van dien bodem is mede herwaarts gekomen.

Eenige dezer schepelingen zijn reeds dadelijk gemonsterd aan boord van de Nederlandsche schepen *Bellatrix* en *Salatiga*.

Ten gevolge van den fellen oosten wind en de hooge zee, zijn van de zes tjunia's, door de *Ambon* herwaarts op sleeptouw genomen, des nachts na het vertrek, vijf losgeraakt; — eene praauw is dadelijk gezonken, en de bemanning aan boord van den stoomer opgenomen; — twee andere zijn daags daaraanvolgende drijvende gevonden, door de bemanning verlaten en toen ten anker gebragt, terwijl wind en weder het slepen niet toelieten; — de beide laatsten zijn sedert niet meer gezien.

Daar deze minder beschadigd waren dan de overige, vermoedt men dat zij eene schuilplaats hebben kunnen opzoeken tusschen de eilanden, en dat de bemanning van de andere vaartuigen zich heeft weten te redden.

— Van gouvernementswege is te Soerabaija in het openbaar uitbesteed de overvoer van 300 kojangs zout van Boender (Madura) naar de verschillende distrikten van Banka, tegen betaling van *f* 54,90 de kojang.

— Van gouvernementswege is te Madioen openbaar uitbesteed de levering, gedurende de jaren 1865, 1866 en 1867, van diverse benoodigdheden in die residentie, als:

1o. van rijst en zout aan de werklieden bij den hout-aankap in de gouvernements bosschen te Tjaroeban, respectievelijk tegen *f* 4,65 en *f* 8,50 de pikol;

2o. van rijst en zout aan de werklieden bij den hout-aankap in de gouvernements bosschen te Gendingan, respectievelijk tegen *f* 6,50 en *f* 10 de pikol;

3o. van voeding aan de gevangenen en dwangarbeiders te Madioen en Magettan, en aan de in het gesticht van syphilitische vrouwen ter hoofdplaats Madioen verpleegd wordende personen, met inbegrip van de benoodigde olie tot verlichting der gevangenissen in bedoeld gesticht, zoomede van de kazerne en andere wachten van het detachement pradjoerits te Madioen, tegen 11 centen per hoofd daags;

4o. van voeding aan de gevangenen en dwangarbeiders te Ngawi en Poerwodadi, met inbegrip van de benoodigde olie tot verlichting der gevangenissen aldaar, en der kazernes en andere wachten der pradjoerits te Ngawi en Gendingan, tegen 12½ cent per hoofd daags;

5o. van voeding aan de gevangenen en dwangarbeiders te Ponorogo en Soemorotto, met inbegrip van de benoodigde olie tot verlichting der gevangenissen aldaar en der kazernes en andere wachten der pradjoerits te Ponorogo, tegen 10½ cent per hoofd daags;

6o. van rijst en zout aan de pradjoerits te Madioen en Ponorogo, respectievelijk tegen *f* 4.80 en *f* 8 de pikol;

7o. van rijst en zout aan de pradjoerits te Ngawi en Gendingan, respectievelijk tegen *f* 7 en *f* 8 de pikol;

8o. van gras en padi voor de paarden van het detachement djadjang-sekars te Madioen, respectievelijk tegen 17 en 4½ cent per ration;

9o. van kisten tot afpakking van indigo, die in de afdeelingen Madioen en Ponorogo gefabriceerd wordt, tegen *f* 2,75 per stuk.

— Per stoomboot *Oenarang*, kaptein Kramer, zijn den 1sten September 1864 door het postkantoor alhier verzonden:

per overland-mail, via Marseille, ...		4143 adressen;	
„ „ „ Triëst, ...		265 „	
„ „ „ Southampton, . . .		170 „	
		4578 adressen;	
naar Singapore . . .	823		
„ Banka	549		
„ Palembang . . .	688		
„ Riouw	282		
		2342 „	
Totaal . . .		6920 adressen.	

Wester-Afdeeling van Borneo (Junij). — De gezondheidstoestand was over het algemeen gunstig.

Er werden ingeënt:

te Pontianak	224 kinderen:
„ Singkawang	12 „ en
„ Lara en Loemar	80 personen,

waaronder 74 dajaks, welke volkstam hoe langer hoe meer met deze kunstbewerking vertrouwd wordt.

Tengevolge van aanhoudend droog weder, gepaard met groote hitte, ondervond de veldarbeid belemmering, en werd bij het niet spoedig invallen van regen voor minder gunstige resultaten gevreesd.

De oogst te Pemangkat is zeer tegengevallen, zoodat voor schaarschte aan rijst aldaar gevreesd werd. Maatregelen zijn genomen om daarin te voorzien door de bevolking tot het ten spoedigste weder aanplanten van padi en andere voedingsmiddelen aan te sporen.

De werkzaamheden aan den mijnbouw hadden geregeld voortgang.

Het aantal zoo op Europesche als op inlandsche wijze getuigde vaartuigen, die gedurende de maand Julij de verschillende hoofdplaatsen dezer residentie bezochten, bedroeg:

te Pontianak	10,	metende 222	last;
„ Mampawa	1,	„ 3	„
„ Singkawang	20,	„ 541	„
„ Pemangkat	114,	„ 81	„
„ Sambas	20,	„ 136	„

terwijl het aantal vertrokken vaartuigen bedroeg:

van Pontianak	17,	metende 420 /₂	last;
„ Mampawa	4,	„ 10	„
„ Singkawang	18,	„ 539	„
„ Pemangkat	145,	„ 104	„
„ Sambas	16,	„ 131	„

De waarde der ingevoerde handelsartikelen bedroeg,

te Pontianak	*f* 163437.—
„ Mampawa	„ 700.—
„ Singkawang	„ 45512.83
„ Pemangkat	„ 937.—
„ Sambas	„ 12605.—

en de waarde van den uitvoer beliep:

te Pontianak	*f* 47518.—
„ Mampawa	„ 2388.—
„ Singkawang	„ 32857.69
„ Pemangkat	„ 2628. –
„ Sambas	„ 10821.—

De prijzen der rijst waren, als volgt;

te Pontianak	*f* 8.— à *f* 10.—	per pikol;	
„ Mampawa	„ 6.—	„	„
„ Singkawang	„ 9.26⁵	„	„
„ Montrado	„ 5.83⁵	„	„
„ Pamengkat	„ 5.60	„	„
„ Sambas	„ 7.50	„	„
„ Soekadana	„ 10.—	„	„

Timor (Junij en Julij.) — Op den 24sten Junij jl. is het bestuur over deze residentie door den nieuw benoemden resident J. G. Coorengel aanvaard.

De gezondstoestand in dat gewest was over het algemeen naar wensch.

Alleen te Babaauw en omstreken heerschten koortsen, echter niet van gevaarlijken aard.

Met het oog op de plaatselijke omstandigheden stond het padigewas tamelijk gunstig.

Te Paritti had het gewas veel door veldmuizen geleden.

Te Koepang kwamen gedurende Junij en Julij aan 14 schepen en vaartuigen, terwijl gedurende dat tijdvak van daar vertrokken 19 schepen en vaartuigen.

Aan regten werd geheven *f* 4717.63. (*Jav. Cour.*)

— De *Java Times* deelt in haar laatste nummer mede, dat er sedert eenigen tijd in Batavia (op de hoogte van Pebayoran) een troep van Inlandsche komedianten gezien wordt, welke zeer goede zaken maken. De voorstellingen zijn echter somtijds van dien aard, dat het genoemde blad ze nadeelig acht voor den eerbied aan de Europeanen verschuldigd, weshalve het de aandacht der policie op die zaak vestigt.

— De *Straits Times* bevat een proclamatie van Z. M. den koning van Siam, Sombetch Phra para Mende Maka Mongkut, waarin Z. M. eerst een opgave doet van de redenen zijner troonsbeklimming, om daarna te klagen over het groote getal brieven, welke hem door vreemdelingen van Bangkok en elders worden toegezonden. „Met elke mail van Singapore ontvangt Z. M. meer dan dertig brieven van verschillende personen, zoodat hij ze niet alle beantwoorden kan; want tegen den tijd, dat ze uitgelezen zijn, is de Mailboot weêr weg." Onder die brieven zijn er niet weinige van klerken van handelshuizen! Z. M. proklameert om die rede, dat van de hem gezondene brieven voortaan een gedeelte door hem zelf zal beantwoord worden, terwijl hij de vrijheid zal nemen, om de rest ter griffie te deponeeren of ze in handen te stellen van zijn Ministers.

— Aan de *Japan Herald* ontleenen wij het bericht, dat er groote wanorde heerscht in het kabinet van Jeddo. De Tycoon wordt door zijn raadslieden geheel aan zich zelf overgelaten; zoodra hij één van dezen ontbiedt, krijgt hij ten antwoord, dat de geroepene plotseling ernstig ongesteld is geworden! Wat hiervan de ware rede is, schijnt onbekend; maar men gist, en zeker niet zonder grond, dat de raadslieden het bewustzijn hebben, dat er weldra allergewichtigste gebeurtenissen moeten plaats grijpen, waarvoor zij in geenen deele aansprakelijk willen gesteld worden. De omstreken van Jeddo, benevens de provinciën van Hidatchi, Schimotsuki, Shimosa en Musashi worden zeer onveilig gemaakt door roovers en Shaeshing-Cumi, een bende oproerlingen of fanatieke patriotten. — Het antwoord, dat het Japansche Gouvernement zal geven, op den brief, door de gezanten van Engeland, Frankrijk, Holland en Amerika, over de noodzakelijkheid van de vernieling der batterijen van Simonoseki in Julij 1863 ingediend, behelst, volgens de algemeene opinie, de kennisgave, dat, indien de vreemde mogendheden die straat met geweld openden, zulk een handeling waarschijnlijk zou leiden tot het verzwakken der goede verstandhouding. Willen de Mogendheden een afwachtende houding aannemen, dan zal de Japansche regering zelf wel zorgen, dat de batterijen van Nagato worden vernield en het geschut weggenomen; maar — te gelegener tijd! Op een konferentie echter, in de eerste week van Julij jl. ten huize van den Heer Leon Roches gehouden, hebben de Fransche-, Engelsche-, Amerikaansche- en Nederlandsche Ministers besloten, om aan het Gouvernement van den Tycoon het ultimatum te zenden, dat, ten zij binnen twintig dagen geen voldoende waarborgen voor de toekomstige veiligheid van den doortocht naar de Binnenzee gegeven werd, de oorlogsschepen het verlangde zouden verschaffen. Volgens gerucht zou een groot gedeelte van het Engelsche eskader, dat uit 15 vaartuigen bestaat, met de Nederlandsche oorlogsvaartuigen, 4 in getal, van Jokohama naar Simonoseki vertrekken; terwijl de rest van het Engelsche eskader met de twee Fransche schepen bij de eerstgenoemde plaats zou blijven.

— Gister morgen bij het schijfschieten had één der Officieren het ongeluk, zijn pistool zoodanig te houden, dat de loop gericht was naar eenige bij hem staande kollega's. Het schot ging af, en trof twee Luitenants aan het hoofd; de wonden zijn echter niet gevaarlijk.

- Door de onvoorzigtigheid van een bediende had onlangs een zeer treurige gebeurtenis plaats. De Heer E. B., inwoner dezer Residentie, vroeg aan zijn jongen, om hem een glas madera te brengen, en zoodra hij het glas in handen had, dronk hij het grootendeels leêg, met dat ongelukkige gevolg, dat hij na weinig oogenblikken een lijk was. In plaats van madera had hij nl. opgelost sublimaat — een zeer hevig vergif — gekregen.

Djocjacarta. Een zeer curieus, en bepaald unique geval vond dezer dagen plaats in de dessa Wioro, omstreeks vier palen van hier gelegen.

Eene gehuwde Javaansche vrouw, wier echt, gedurende betrekkelijk korten tijd, met een negental kinderen gezegend werd, waarvan er thans nog zes in leven zijn gaf, aan zekere doekoon het verlangen te kennen, om voortaan onvruchtbaar te blijven. Daartoe was natuurlijk volgens de doekoon, een onfeilbaar middel, door offers, geld, gebeden, medicijnen, wrijven enz., enz., derhalve werd er al ras tot al die heilzame middelen de toevlugt genomen, doch met dat gevolg, dat op zekeren morgen de arme vrouw van haar tiende kind beviel; des middags van dienzelfden dag, van haar elfde, des avonds van haar twaalfde en des anderen daags van haar dertiende kind moeder, werd. De vier kinderen ontsliepen spoedig na de geboorte en werden al ras door de moeder gevolgd.

— Van *Soerakarta* schrijft men ons het volgende:

Te Klatten en omstreken is een groot complot roovers en dieven opgepakt en verschillende goederen achterhaald. In het geheel zijn meer dan 40 personen gearresteerd, — naar men zegt zijn vele Javanen van afkomst in de rooverijen betrokken geweest. De rijksbestierder zelf is reeds sedert eenige dagen te Klatten; de doortastende maatregelen, die de Resident geprovoceerd heeft, zijn niet genoeg te roemen

— In de laag gelegene landen doen zich eenige cholera gevallen voor, doch is mij niet bekend, die epidemie hier eene groote uitbreiding heeft. Door Z. H. den Soesoehoenan is als voorbehoedmiddel tegen ziekte aan de Javanen aanbevolen, om zich te gaan baden in de bronnen van het land Penging en degenen die zulks niet kunnen doen, moesten water van daar laten halen om te drinken en zich te wasschen. De ligtgeloovige Javanen hebben bijna zonder uitzondering hieraan gevolg gegeven. Eerst werd verteld, Z. H. zelf het voorbeeld had gegeven om daar te baden; later hoorde ik, dat twee Prinsen door Z. H. derwaarts waren gezonden met eenen brief en een djimat, om de ziekte af te weren.

- Den 16den dezer werd door de afdeeling Soerakarta, van de Maatschappij van Landbouw en Nijverheid, eene algemeene vergadering gehouden. Onder de verschillende onderwerpen, die aan de orde waren behoorde voornamelijk, dat de President ter sprake bragt, den moeijelijken toestand der geldmarkt voor Europesche ondernemers. Door cijfers werd aangetoond, welke groote voordeelen zoo voor kapitalisten als landhuurders te behalen waren, wanneer de regtstoestand van den landverhuur beter was, zoodat de landhuurder aan den geldschieter meerdere garantie kon geven en alzoo gelden opnemen bij hypotheekbanken of maatschappijen, tegen billijke renten, terwijl hij tevens de vrije beschikking over zijn product behield: daar tegenwoordig, door vele handelshuizen te groote geldelijke offers van den producent werden gevorderd, zoodat rente- en commissie-penningen alle verdiensten verslinden. ZEdele beloofde, schriftelijk over de zaak verder uit te wijden. Jhr. Leijsius werd genoopt, op het nuttige en verdienstelijke werk van den Heer Holle te wijzen, dat in deze Residentie krachtig kon mede werken tot verbetering van de rijstkultuur. Het werk van den Heer Holle wilde hij voor zoover noodig, in het Javaansch laten vertalen. Nog werd door den President medegedeeld, dat de beantwoordingen der door het Lamdhuishoudkundig congres te Haarlem gestelde vragen, reeds in tijds waren ingezonden en de uitnoodiging daartoe door de Kamer van Koophandel te Samarang derhalve overbodig was geweest.

— Omtrent de Spoorweg aangelegenheden kan ik u nog mededeelen, dat waarschijnlijk de onteigening der gronden zal berekend worden op tien jaren huurschat. De maatschappij heeft ook het voornemen eene ijzeren brug over de Solo-rivier te leggen, om zoodoende de communicatie met Soekowatie, Ngawie en andere plaatsen om de Oost, te verbeteren en alzoo het Spoorweg-vertier te bevorderen.

— De trekking der loterij voor het tooneel alhier is weder uitgesteld en nu onherroepelijk bepaald op 28 September aanstaande.

(*De Locomotief.*)

Soerabaija, 27 Augustus. Naar wij vernemen heeft het Portugesche gezantschap van Timor Delhi de Engelsche klipper schoener *Postboij*, te huis behoorende te Melbourne gecharterd tot overvoer van specie en goederen naar Delhi en zullen die heeren met dezelfde gelegenheid daarheen terugkeeren.

Daar de *Postboij* uitmuntend zeilt is het te verwachten, dat de charteraars met hunne goederen spoedig ter bestemde plaatse zullen komen waar hunne tegenwoordigheid thans zeer vereischt wordt.

— Gisteren heeft de openbare veiling plaats gehad van het land Perning, gelegen in het district Goenoeng Kending, met de daarop staande suiker-fabriek met stoomtoestellen, kookhuis, pakhuis, enz.

Genoemd perceel dat voor de som van *f* 108000 onder eerste verband bij de Weeskamer te Soerabaija was verhijpothekeerd (zie onder anderen de aankondiging van de Weeskamer in de Oostpost no. 154) is verkocht voor *f* 15430.— Op gemeld land rustte ook nog eene tweede hijpotheek, groot *f* 50.000.

— Heden middag is de luitenant generaal, kommandant van het leger per stoomschip *Singapore* alhier gearriveerd en met de gebruikelijke eerbewijzingen ontvangen.

Soerabaija, 29 Augustus. Wij vernemen, dat het Nederl. Indische gouvernement eene schadevergoeding van *f* 30.000 heeft toegekend aan de Portugesche gezanten, voor de reeds gemaakte en nog te maken onkosten, veroorzaakt door het verijdelen van hunne reis per Hertog Bernard naar Timor Dellij.

— In den afgeloopen nacht is in het hotel der Nederlanden een diefstal gepleegd in de kamer van den aldaar logerenden gezagvoerder van het Ned. schip *Triton*. Circa *f* 600 aan banknoten en gereed geld, benevens een zilveren porte-monnaie, notitieboekje en eenige photographieportretten, zijn daardoor vermist; als vermoedelijke dader wordt opgegeven de bediende van genoemden gezagvoerder die alleen den toegang tot de kamer had, en ook spoorloos verdwenen is.

— Een policie gestrafte, die in de stadsboeijen opgesloten was, had reeds drie maanden geleden, gelegenheid gevonden te ontsnappen, en was in al dien tijd niet teruggevonden. Een oppasser uit de gevangenis ontdekte hem dezen morgen, terwijl hij een sigaren koker en een aschbakje, beide voorwerpen splinternieuw, aan eenige andere inlanders zocht te verkoopen. Zoodra de oppasser bij hem kwam, zeide hij: „neem een van die twee dingen, en laat mij loopen;" maar de ander had een beter denkbeeld van zijn pligt en bragt den schuldige in de gevangenis.

— In den nacht van 25 op 26 Augustus is door onvoorzigtigheid brand onstaan in de kampong Magersari op de hoofdplaats Modjokerto, waardoor 35 bamboezen huizen met djatihouten stijlen zijn in de asch gelegd; de oorzaak wordt aan onvoorzigtigheid toegeschreven.

Soerabaija, 30 Augustus. De overvoer van 360 stuks hardsteenen van Soerabaija naar Cheribon is heden morgen op het residentie kantoor bij uitbesteding toegewezen voor de som van *f* 2.14 per stuk.

— Wederom signaleren wij een huis-diefstal, die deze morgen ontdekt is ten huize van den heer T., alwaar eene zijner bedienden eenige gouden versierselen en kleedingstukken vermiste, welke vermoedelijk ontvreemd zijn door een van hare mannelijke medebedienden, die op hetzelfde oogenblik zijne dienst ontloopen is.

Aangaande den diefstal die, naar men zegt, in het residentiehuis zou gepleegd zijn, hebben wij geene nadere bijzonderheden vernomen. (*Oostpost.*)

Soerabaija, 27 Augustus. Gister middag is alhier ter laatste rustplaats (Pennele) gebragt, het stoffelijk overschot van wijlen den Heer Francisco Borges Caiado, lid van het alhier zijnde Portugeesche gezantschap.

Gister avond, is in het komedie gebouw alhier, een zeer ongewoon iets gegeven en wel een Concert, door het muzijk-korps der Soerabajasche Schutterij, een korps meest zamengesteld uit Inlanders, voor wier muzikalisch talent men vroeger gaarne op eenen eerbiedigen afstand bleef. Thans heeft dat korps, in eene zeer nette, goed uitkomende uniform gekleed, zich in het publiek laten hooren op eene wijze, die pleit voor de in korten tijd (7 maanden) gemaakte vorderingen en voor de wijze van onderrigt geven van onzen stadgenoot de Heer J. P. Dietz, die niets onbeproefd liet, om de ambitie tot het aanwenden van verbeteringen door den Luitenant Kolonel Coster, te helpen schragen. Alle eer dus in deze voor het werkzame deel, dat de schutterij authoriteiten getoond hebben.

De opkomst van het publiek en vooral der dames mag groot genoemd worden, en was het een lust om te zien, hoe de leden der schutterij in tenue tegenwoordig waren, dit prouveert voor een esprit de corps, dat men zelden bij Indische schutters opmerkt. (*Soer. Court.*)

Pasoeroean, 27 Augustus. Een Europeesch werkman op de Bromo, Construktie-Winkel, alhier, buiten weten van den chef dier Winkel, een geweerloop ter reparatie aangenomen hebbende, gaf denzelven gisteren morgen in handen van een der inlandsche werklieden, welke loop later bleek geladen te zijn.

De Inlander, het schoorsteentje er willende afnemen en zulks door middel van een schroefbank niet kunnende gedaan krijgen, hield den loop even in het vuur met de tromp naar zich gekeerd, waarop het schot onmiddelijk afging en de kogel den ongelukkigen in het regter dijbeen drong. — In het Inlandsch zieken gesticht alhier gebragt zijnde heeft men getracht den kogel er uit te trekken, hetgeen tot nu toe niet is mogen gelukken.

(*Pass. N. en Adv. bl.*)

Laatste Telegrammen.

Londen, 29 Julij. Het Engelsche Parlement is verdaagd.

Londen, 30 Julij. Van New-York wordt berigt dat in Amerika maatregelen zullen genomen worden tot herstel van den vrede.

De President Lincoln heeft een nieuwe oproeping gedaan van 500,000 man.

Parijs, 29 Julij. Van Tunis 27 Julij. De Arabieren zijn aan de poorten der stad, het leger van den Beij is gevangen genomen. Het hoofd van den opstand verklaart dat hij getrouw wil blijven, dat zijn doel is wegzending van het ministerie en afschaffing der onbillijke belastingen.

Parijs, 30 Julij. Van Weenen: de grondslagen van den vrede zijn nog niet vastsgesteld, een korte verlenging van den wapenstilstand is waarschijnlijk. Van New-York, 21 Julij: De geconfedereerden hebben Sherman aangevallen. Er loopt een gerucht dat vredesonderhandelingen zijn aangevangen. Koers van het katoen 162.

Parijs, 1 Augustus. De wapenstilstand is verlengd tot 3 Augustus. De voorloopige voorwaarden van den vrede zullen waarschijnlijk in 48 uur vastgesteld zijn.

New-York, 23 Julij. De federalen hebben Arlanta bezet. De vredesonderhandelingen zijn afgebroken, daar de President Lincoln het herstel der unie en de afschaffing der slavernij vordert.

Parijs, 2 Augustus. De dagbladen vermelden, dat de voorloopige vredesvoorwaarden zijn vastgesteld. Denemarken doet geheelen afstand van de Hertogdommen en van de eilanden in de Noordzee.

De *Moniteur* bevat de beslissing des Keizers in de kwestie van het Suez-Kanaal.

Tunis, 29 Julij. Er is een overeenkomst getroffen tusschen den Beij en de opstandelingen. De Beij stemt toe in in de vermindering der belastingen, 14 hoofdstammen hebben zich onderworpen.

Weenen, 2 Augustus. De *preliminaires* van den vrede en een wapenstilstand van drie maanden zijn geteekend.

Brieven uit Nederland.

Sedert mijn laatste schrijven heeft de toestand van Europa een meer vredelievend aanzien verkregen. Toen het Engelsche kabinet in het Lagerhuis de overwinning had behaald, bestond er, volgens constitutionneel gebruik in dat land, geene reden tot aftreding. Het votum van afkeuring in het Hoogerhuis vermag daar niet een kabinet omver te werpen, dat het vertrouwen van de kroon en van het andere Huis bezit. Maar daarmede was tevens beslist, dat de politiek van Engeland niet tegenover Denemarken zou veranderen. Verlaten door zijne natuurlijke bondgenooten, Engeland en Zweden, heeft de koning van Denemarken besloten regtstreeks met zijne vijanden te onderhandelen, ten einde vrede te verkrijgen, in de hoop meer heil bij hen te vinden. Een wapenstilstand is dien ten gevolge gesloten tot 31 dezer. Te Weenen zullen heden de onderhandelingen geopend worden. Welke de grondslagen van den vrede zullen zijn, is een onderwerp van voortdurende gissingen in alle bladen. De een spreekt van inlijving van geheel Denemarken in den Bond; een ander van het oude denkbeeld der personele unie; een derde van afstand van de hertogdommen aan Oostenrijk en Pruissen. De politiek van von Bismarck wekt allerlei vermoedens op. De pretentien van den Augustenburger schijnen te Berlijn meer dan ooit met kleinachting behandeld te worden. Wel heeft de Bond hem uitgenoodigd zijne aanspraken op nieuw te doen gelden tegenover die van den Groothertog van Oldenburg, maar de Pruissische pers zegt onverholen, dat zoo *het advies* van den Bond gewigt in de schaal zal leggen, de beslissing overblijft aan de groote mogendheden, die den oorlog gevoerd hebben. Pruissen heeft het voornemen niet zich aan den Bond te storen. Integendeel heeft het kabinet van Berlijn de gelegenheid aangegrepen, die een straatgevecht tusschen Hannoveranen en Pruissen aanbood, om Rendsburg te bezetten, ondanks het protest van den Bondskommandant, generaal Hake, en van de

BIJVOEGSEL BATAVIAASCH HANDELSBLAD.

Zaturdag 3 September 1864. N°. 92.

Frankforter bondsvergadering. Duidelijker is het, dat Bismarck het gemeend heeft op het constitutionneel leven in Denemarken. De openingen van koning Christiaan IX gingen gepaard met de aftreding van het kabinet Monrad, onder de juichkreten der feodale pers in Pruissen. Te Kopenhagen bestaat dan ook geene goede verstandhouding tusschen de Landsthing en het nieuwe ministerie, waarvan de voornaamste personen de heeren Plume en Moltke zijn; de Kamer heeft, ondanks het verzet der Mininisters, een adres aan de Kroon gerigt, waarbij zij verzoekt door afstand van grondgebied des noods van elke aanraking met Duitschland bevrijd te worden. Zij hebben daarop geantwoord, dat de onderhandelingen moesten doen zien welken loop de zaken kunnen nemen, zij zich tot niets binden en zich zoo noodig aan het votum der Kamer niet zullen storen. Dit belooft veel voor de toekomst. Reeds loopen geruchten omtrent ontbinding der Kamer. Het meest waarschijnlijke gerucht betreffende de vredes onderhandelingen is, dat de Denen de hertogdommen zullen afstaan, in afwachting van de nadere regeling van de zaak der erfopvolging. Daar dit eene kans aan Koning Christiaan laat, is de Duitsch demokratische partij zeer ongerust.

Men wil dat de Deensche vorst gehandeld heeft in overleg met Keizer Napoleon. Deze schijnt intusschen niet zeer tevreden met den loop der zaken. Pruissen wordt in de half officieële Parijzer pers met nadruk gewaarschuwd niet te veel toe te geven aan eerzuchtige droombeelden en de vredes voorwaarden, aan Denemarken te stellen, niet te hard te maken. Immers, zegt de Fransche pers, indien Duitschland zich meester maakt van de havens aan de Oostzee en niet let op de verdragen, maar evenmin het nieuwe volkeren regt in het oog houdt, dat de natien regt geeft over zich zelve te beslissen, zoodat het Deensche gedeelte van Sleeswijk zonder volksstemming werd ingelijfd bij Pruissen of bij een nieuwen Duitschen staat, — dan heeft Frankrijk regt zijne grenzen te verbeteren. In alle Fransche bladen speelt het thema Frankrijk tot aan den Rijn thans weder eene groote rol.

Men wil zelfs dat Koning Leopold van Belgie naar Vichy is vertrokken om dit punt te behandelen. Daarbij zou de Keizer een paar Belgische grensplaatsen willen ruilen tegen een nieuw Koningrijk, dat ten gunste van den tweeden zoon des Konings, den graaf van Vlaanderen, uit de Donau-Vorstendommen en Servie zou worden geknipt. Talloos zijn de geruchten, die ook over deze reis zijn uitgestrooid. Volgens sommigen heeft zij alleen plaats om redenen van gezondheid; volgens anderen om den graaf van Vlaanderen met prinses Anna Murat te doen trouwen; de meest waarschijnlijke lezing is, dat de Koning in het belang van zijnen schoonzoon, Keizer Max van Mexico den Franschen Vorst is gaan spreken. Tot bezuiniging wenscht Napoleon zijn leger grootendeels uit Mexico terug te trekken; maar de nieuwe Keizer is, ondanks de berigten omtrent eene geestdriftvolle ontvangst in de hoofdstad van zijn aan hem geoctroijeerd rijk, naar het schijnt, reeds tot de overtuiging gekomen, dat hij zich bij een zoo spoedig vertrek van de Franschen wel mede in kan schepen. Koning Leopold zou nu ten zijnen gunste zijn gaan spreken.

In Belgie zelf heeft de klerikale partij het ministerie tot de ontbinding der Kamer gedwongen; zij bleef in massa weg en daar een paar leden van de liberale partij ziek waren, kon geen besluit meer worden genomen. Op het beslissende oogenblik overleed een lid, de heer Coumont, en nu moest de Kamer ontbonden worden. De verkiezingen zijn tegen 11 Augustus uitgeschreven en de opgewondenheid van beide partijen is groot. De strijd zal hevig zijn en vooral Gent zal de beslissing geven.

In Italie spreekt men van bewegingen der Garribaldisten; intusschen blijkt daarvan niets positiefs uit.

Spanje heeft Peru een querelle d'Allemand aangedaan en heeft zich inmiddels van de guano eilanden, den Chincha-Archipel, Peru's grootste rijkdom, meester gemaakt.

Gedurende de laatste veertien dagen luidden de berigten uit Amerika steeds ongunstiger voor het noorden. Grant vordert niet voor Richmond en zag zijn leger dagelijks dunnen. De zuidelijken hebben daarop eene afleiding gemaakt naar het noorden en met 20 à 30,000 man een nieuwen inval in Marijland beproefd. De schrik was groot te Baltimore en te Washington, reeds zag men de Zuidelijken in die beide steden. De berigten heden ontvangen, melden dat de vijand, na veel buit te hebben gemaakt, achter de Potomac is teruggetrokken; zoo wordt nu eens Richmond dan weder Washington bedreigd en neemt het menschenslagten geen einde. De minister van finantien Chase is dezer dagen vervangen door het lid van den Senaat Tessenden, wiens taak bij het aangroeijen der Amerikaansche schuld niet ligt is.

In ons land slaapt de politiek. Alles is op reis; wij leven in den zoogenaamden komkommertijd; geen enkel politiek geschrift van eenig belang is in de laatste 14 dagen verschenen.

De laatste verkiezingen geven nog eenigen stof tot behandeling van politieke zaken. De heer van Nierop heeft bedankt voor Hoorn en Haarlem gekozen; ds. Winkler Prins bedankte voor zijne verkiezing te Winschoten. Den 18den had in het laatste distrikt de nieuwe verkiezing plaats. Het *Haagsche oppositie-blad* had daarbij alweder eene van zijne gewone kunstsprongen vertoond. Men had vernomen dat de heer Jonckbloet, professor te Groningen, een volbloed liberaal, de kandidaat der liberalen was, en daarentegen eenige kiezers een man uit het distrikt wilden nemen, Dr. Waldungh. Nu beval het orgaan den laatsten aan, verklarende de beginselen van dien heer »niet te kennen", maar wel die van Jonckbloet, die geweerd moest worden. Intusschen heeft die heer zeer veel kans. De liberale stemvereeniging had de dwaasheid hem aan te bevelen, maar een tweeden kandidaat te stellen en wel den heer Forgesius, burgemeester van Pekel A. Het moet wel verdeeldheid geven, als men twee kandidaten stelt. Nu moet er eene herstemming op den 1 Augustus tusschen deze twee liberalen plaats hebben, die de meeste stemmen verkregen.

In Hoorn heeft de strijd een meer bepaalde kleur. Daar is de heer Gevers Deynoot, die in den Haag viel, kandidaat gesteld. Hij verkreeg den 20 dezer 464 van 1201 stemmen, en dit is veel, wanneer men er op let, dat de heer Gevers het distrikt geheel vreemd is. De heer baron van Goltstein, het jonge mensch dat tegen van Nierop het onderspit dolf, heeft zich in eene cirkulaire aan de kiezers homogeen met de beginselen van v. N. verklaard. Hij heeft 535 stemmen verkregen. Daar echter de heer Raadt, burgemeester van Woerden, een oud-Indisch officier, 141 stemmen verkreeg, is het volstrekt onzeker welke van de twee kandidaten het op 4 Augustus zal halen.

Ofschoon de Kamer niet bijeen is, zenden de Ministers telkens nieuwe wetten in. Zoo is een ontwerp op de inkwartieringen ingekomen, dat sedert 1852 geslapen heeft.

Ook heeft de kommissie van rapporteurs het verslag uitgebragt over het ontwerp-wetboek van strafvordering; dit is in de sektien der Tweede Kamer over het algemeen gunstig ontvangen. Ook het verslag over de zegelwet is verschenen; dat voorstel is gunstig opgenomen, behalve de nietigverklaring van polissen en dergelijke stukken bij onvoldoend zegel. Of er nu iets van deze laatste wet zal komen, in verband tot de wijziging in de finantieele plannen van den heer Betz, is uiterst onzeker.

De pers houdt zich overigens nu en dan met de jongste brochure van den heer Kraijenbrink bezig.

De heer Fruin heeft haar een ander thema verschaft. Deze hoogleeraar heeft den heer Groen à faire genomen en uit het oogpunt van politieke moraliteit zijn gedrag tegenover de konservatieven bij den jongsten verkiezingsstrijd nagegaan. Of het ongrondwettig is, zooals de *Arnhemmer* beweert, eene verklaring van eenen kandidaat te eischen, alvorens men hem kiest, betwijfel ik zeer. Maar of het politiek moreel is, zooals de heer Groen deed, aan zijne tegenstanders de stemmen van zijne vrienden te verkoopen, mits zij sedert lang beleden beginselen afzweeren, en hen dan ten bloede te geesselen, dit is eene andere vraag. Van een vroom man, zegt Fruin, was dat niet te verwachten; uwe taal is die van Mephistopheles.

De organisatie van het middelbaar onderwijs en dat in de taal, land en volkenkunde gaat steeds voort. De *Staats-Courant* heeft het reglement voor dit laatste openbaar gemaakt. De kursus neemt een aanvang met 1 September. Het programma der lessen voor het eerstvolgend studiejaar wordt zoo spoedig mogelijk door de docenten vastgesteld en aan den Minister ter goedkeuring aangeboden. In het orgaan der oppositie is natuurlijk de benoeming van prof. Veth scherp gelaakt en in de niet-herbenoeming van den heer Keijzer eene partijzaak gezien.

De kommissie tot het ontwerpen van een Indisch strafwetboek is ontbonden.

Van tijd tot tijd worden koncessien voor kleine lijnen verleend tot aansluiting aan de staatsbanen. Die in Friesland vooral geeft reeds uitmuntende resultaten. Maar met den bouw van nieuwe lijnen vordert men zeer langzaam.

Thans is ook een paardenspoor (tram-way) tusschen de residentie en Scheveningen geopend. De wagens zijn zeer sierlijk. De huurkoetsiers werpen echter — niet figuurlijk, maar reëel — steenen op den weg en reeds is een daarvoor gevat.

Te Middelburg heeft een kongres van Nijverheid en tevens een konkours van brandspuiten plaats gehad, vergezeld van allerlei feesten. In 1865 zal nu te Leyden een konkours voor brandkasten en koffertjes plaats hebben. De Engelsche stoomspuiten blijken uitmuntend te zijn.

De geschillen tusschen de Witte Societeit en het korps officieren van de grenadiers en jagers zijn nog niet vereffend. Wel is door de leden een zoogenaamd bemiddelingsvoorstel aangenomen, maar de zaak is nog niet in orde, want de muzijk speelt niet des Zondags en des Woensdags. Wij zullen Woensdag eenige leden van het orkest der opera te Parijs hooren, met nieuwe Sax instrumenten.

Pokken en andere ziekten regeren steeds in onderscheidene steden.

's Hage, 25 Julij 1864.

Nederland.

— Kapitein F. J. Cherpion, gezagvoerder van het barkschip *Joan*, van hier naar Padang, te Bahia aangekomen, deelt het volgende mede:

»In den morgen van den 15 Junij waren wij in gorden staat zeilende op 2°30' NB. en 27°30' WL. toen wij een in brand staand schip in het oog kregen; wij brasten onmiddellijk tegen om het schip af te wachten en de noodige assistentie te kunnen verleenen.

»Het schip genaderd zijnde, bleek het te zijn de *Nieuw-Holland*, kapitein W. Witting, van Amsterdam naar Batavia bestemd, bemand met 24 koppen, twee passagiers en eene Javaansche vrouw.

»Wij streken onmiddelijk de boot om de passagiers en een gedeelte der equipage af te halen, terwijl de kapitein en het overige gedeelte pogingen aanwendden om een en ander te redden; ten 2 ure verlieten de achtergeblevenen het schip en naauwelijks was de boot afgestoken, of de groote mast viel over boord en verbreidden zich de vlammen over het geheele schip, hetwelk spoedig geheel wrak was.

»Uit hoofde van het groot aantal manschappen die wij aan boord hadden, waren wij verpligt naar Bahia koers te zetten en kwamen wij den 25sten Junij gelukkig aldaar aan.

»Door den consul in alles geassisteerd, hebben wij de equipage hier achtergelaten, terwijl de passagiers en Javaansche vrouw bij ons aan boord zijn gebleven om de reis naar Padang mede te maken, die wij eerst op den 28sten kunnen vervolgen."

— De *Spectator* bevat een artikel gewijd aan de nagedachtenis van Mr. Dirk Donker Curtius. Daarin komt het volgende voor:

»In 1830, op het oogenblik van de uitbarsting van het oproer toevallig in Brussel, sympathiserend bevriend met de Belgische liberale leden der Tweede Kamer, vatte hij door een gesprek met die vrienden over de te voorziene gevolgen der uitbarsting en op hun verzoek het besluit op, om, met blijk zijner missie van hunnentweze, tot den Koning naar den Haag te gaan, ten einde herstel te verkrijgen van de Belgische grieven, die hij deelde, en daardoor scheuring te voorkomen. Van de postkar, die hij even buiten Brussel betrad, steeg hij te 's Gravenhage voor het paleis in het Noordeinde af en werd op zijn aandrang om, als belangrijke tijding van Brussel brengend, onmiddellijk tot den Koning toegelaten te worden, in zijn bestoven reispak door dezen ontvangen. »Sire, gij kent niet dan mijn naam, en meer dan waarschijnlijk stelde men dien bij U in een hoogst ongunstig licht, — doch ik heb mijn vaderland lief, kom van Brussel, zag en vernam van de meest invloedrijke personen, hoe de zaken daar staan. Ik smeek U, geef mij schriftelijk bewijs uwer hand, dat gij aan de hoofdgrieven der Belgen toegeeft, teeken daartoe slechts dit stuk of een ander, ik keer zonder van kleeren te veranderen of te rusten in allerijl naar Brussel terug, en België is voor U behouden. Doch zoo gij draalt, is België onherroepelijk voor U verloren". De Koning was niet te bewegen. »Sire! dan zijt gij België kwijt. Ik heb de eer Uwe Maj. te groeten", zeide Mr. Dirk en bleef te 's Gravenhage.

»Het was de eenige keer in hun leven, dat beide personen te zamen hebben gesproken. Doch, wanneer zij later elkander in de Haagsche straat of bosch voorbijgingen, heeft men opgemerkt, dat Willem I zich wel eens ten halve omdraaide en Donker nazag. De Vorst dacht dan zeker: »Die vent heeft het mij voorspeld; had ik zijn raad maar gevolgd". Maar Willem I hield niet van raadgevers, en te minder, zoo de raad, die niet nagekomen werd, bleek goed te zijn geweest".

— Heden 24 Julij zijn langs telegrafischen weg met twee stoombooten tijdingen ontvangen uit New-York. De eerste boot heeft berigten aangebragt tot den 13 en de tweede tot 16 dezer. De eerste luiden zeer ongunstig voor de Noordelijken. De vijand toch rukte al verder voort en bedreigde Washington, hetgeen geen geringe verslagenheid te weeg bragt. Doch de berigten van den 16 dezer melden dat de Zuidelijken weer achter de rivier de Potomac teruggetrokken zijn zoodat de vrees voor een aanval op Washington weer verdwenen is. Men ziet thans in de operatien der beide strijdvoerende partijen hetzelfde gebeuren, wat vroeger steeds gebeurd is. De Noordelijken rukten eenige malen al meer naar het Zuiden tot op digten afstand van Richmond. De schrik maakt er zich van de bevolking meester, want de vijand staat als het ware voor de poorten; doch plotseling verkeert de krijgskans; de Zuidelijken leveren slag of nemen dien aan, en overwinnen; de Noordelijken trekken af; maar nu rukken de Zuidelijken op hunne beurt voorwaarts en bedreigen de hoofdstad des vijands. Dezelfde schrik, die zich meester heeft gemaakt van de Zuidelijken toen zij Richmond bedreigd waanden, bevangt nu de Noordelijken, doch hieraan komt ook spoedig een einde, want de Zuidelijken trekken evenzeer af als dit vroeger met de Noordelijken het geval is geweest, zoodat ten slotte Richmond en Washington veilig blijven.

Dat is tot dusverre steeds de loop geweest van de groote militaire operatien, die men de beide strijdende partijen zien heeft ondernemen. Een onderscheid springt thans echter daarbij in het oog. Terwijl de voortgang van elk der beide partijen altijd gestuit is geworden door eene zegepraal der tegenpartij, vindt men thans in de dépêche van zoo iets geen gewag gemaakt. De Zuidelijken zijn teruggetrokken, maar van een gevecht, dat ten slotte hen daartoe genoopt heeft, wordt niet gesproken. Zou de dépêche ten dien aanzien ook een gewigtig feit onvermeld hebben gelaten?

Hoelang nog zullen beurtelings Washington en Richmond bedreigd worden, voor dat men elkander de hand zal gereikt hebben tot verzoening? Dat oogenblik zoo vurig verlangd; laat zich nog niet voorzien.

In berigten van la Plata wordt gemeld, dat de Engelsche gezant te Buenos-Ayres zijne bemiddeling heeft aangeboden om de geschillen in de Argentijnsche confederatie in der minne te vereffenen. De Braziliaansche gezant heeft hiertoe ook zijne medewerking aangeboden en beide hebben in vereeniging met de regering der Argentijnsche confederatie eene schikking ontworpen, die generaal Flores overgelegd zal worden. De uitslag hiervan was nog niet bekend, maar de schikking is op welwillende bassis gevestigd. Zoo zouden allen die Flores gewapenderhand ondersteund hebben, amnestie bekomen en zij die vroeger verbannen werden, zouden niet alleen in het land mogen terugkeeren, maar er ook in hunne regten hersteld worden.

Engeland.

Londen, 23 Julij. In het Hoogerhuis heeft graaf Russell, in antwoord op eene interpellatie van lord Stratford de Redcliffe, eene rede gehouden ter bespreking van drie voorname hoofdpunten, die thans aan de orde van den dag zijn, namelijk.

1°. de authenticiteit der onlangs door de *Morning Post* medegedeelde diplomatieke stukken;

2°. de meerdere of mindere waarschijnlijkheid eener herstelling der Heilige Alliantie, en

3°. de nadeelige gevolgen dier alliantie, ingeval zij werkelijk tot stand mogt komen.

Graaf Russell zeide daaromtrent hoofdzakelijk het volgende:

1°. Wat betreft de kwestie, of de door bovengenoemd blad openbaar gemaakte stukken al dan niet echt zijn, verklaarde spreker dat hij aan die authenticiteit niet geloofde. Alleen is het zeker dat er eene dépêche bestaat van prins Gortchakoff aan de diplomatieke agenten van Rusland; want dat stuk is door den prins voorgelezen aan den Britschen gezant te St. Petersburg waarna de Russische gezant bij het hof van St. James datzelfde stuk nog onlangs aan spr. in substantie heeft medegedeeld. Wanneer men intusschen de verklaringen van eerstgenoemden gezant vergelijkt met den tekst, dien de *Morning Post* van het stuk geeft, dan bestaat tusschen die twee geen volledige overeenkomst en voor 't overige beteekent die weinige overeenkomst hier niets; want ieder die, hetzij door betrekkingen ten hove, hetzij door handelsrelatien, slechts eenigermate op de hoogte der Europesche politiek was, kon zich destijds zeer goed een denkbeeld maken van hetgeen er omging en zonder het originele stuk te hebben ingezien, eene dépêche fabriceren die tamelijk wel met de oorspronkelijke kon overeenkomen. Voorts was er onder de medegedeelde dépêches ook eene, die bepaaldelijk scheen te zijn opgemaakt, om het Britsche gouvernement in den waan te brengen, dat de Russische regering met allerlei list en dubbelzinnigheden te werk ging. Er bestaat reden om te veronderstellen, dat ook dit stuk valsch is, en wat hem, spreker, zelf betreft, hij gelooft dit insgelijks. Eene der dépêche bevat een overzigt van een gesprek tusschen graaf Apponyi. Oostenrijksch gezant te Londen, en den heer Layard, onder-secretaris van buitenlandsche zaken alhier. Tusschen die twee diplomaten heeft nu wel een gesprek plaats gehad, welks inhoud oppervlakkig met dien van de bedoelde dépêche overeenstemt, maar naauwkeurig beschouwd bestaat er tusschen den wezenlijken en den medegedeelden tekst een zoo groot onderscheid, dat deze laatste slechts zeer onvolledig de waarheid teruggeeft. Doch behalve deze bijzonderheden is er nog veel, hetwelk grond geeft om de authenticiteit der stukken in twijfel te trekken. Zoo is er onder anderen een, waarin het laat voorkomen al of de graaf von Bismarck zelf aan een der Pruissische agenten had geschreven, dat hij omtrent zekere punten een geheel ander gevoelen was toegedaan dan de koning. Dit beschouwde graaf Russell als eene te zeer in het oogloopende onwaarschijnlijkheid. Een ander voorbeeld: in een der stukken wordt gezegd dat Oostenrijk, Rusland en Pruissen het eens waren geworden, om in het vervolg alle kwestien betreffende Polen, te handelen op den voet van binnenlandsche aangelegenheden, waaromtrent deze drie mogendheden geen rekenschap aan de andere gouvernementen hadden te geven. Die handeling nu zou ten eenenmale nutteloos zijn geweest; want wanneer zij eenmaal besloten hadden hunne krachtens de tractaten bestaande verpligting niet na te komen, dan kon niets hen meer beletten om ze te schenden en was zoodanige verklaring in allen gevalle overtollig.

2°. Wat aangaat het al of niet waarschijnlijke eener herstelling der Heilige Alliantie, zoo is het waar dat er in de vorige maand onderhandelingen hebben plaats gehad, die aan de medegedeelde stukken eenigen schijn van waarheid geven. Zoo is het b. v. geene onbekende zaak dat in Oostenrijk, Rusland en Pruissen gestadig het verlangen wordt te kennen gegeven naar eene zamenwerking van alle Europesche souvereinen tot bedwang der revolutionnaire bewegingen. Maar als men die stukken op dat punt nagaat, is het duidelijk dat zij het uitvloeisel zijn van commercieele inzigten, even als meermalen manoeuvres in het werk worden gesteld, om op de prijzen der handels-artikelen invloed uit te oefenen. Dit achtte spreker te waarschijnlijker, omdat ook hem zelf was medegedeeld dat de stukken afkomstig zijn van personen die in handelszaken zijn.

3°. Wat betreft de vermoedelijke nadeelige gevolgen van zulk eene vernieuwde alliantie, dit is een niet minder belangrijk punt. Om dit te doen uitkomen trad spreker in een overzigt van de vroegere geschiedenis dier alliantie, in verband met latere documenten, die genoegzaam ook haar wezenlijk karakter in een helder daglicht stelden. Naar aanleiding daarvan in den breede uitweidende, deed hij inzonderheid opmerken, dat die alliantie niet bij magte was geweest om haar stelsel in Spanje en Italie ingang te doen vinden; ja, wat meer zegt dat zij genoodzaakt was geworden in Griekenland eene revolutie te erkennen, die zij met alle kracht had willen ten onder brengen. De spreker kwam daardoor tot deze conclusie: Op welke wijze de Heilige Alliantie ook hersteld zou kunnen worden, zoo bestaat er toch tegenwoordig geene reden om haar te vreezen. Spreker hield het er voor dat de drie mogendheden, de veranderingen des tijds in aanmerking nemende, niets anders bedoelen dan haar grondgebied te beschermen en zich te beveiligen tegen het democratische stelsel waarvoor zij beducht zijn. Eigenlijk gevaar ligt daarin voor anderen niet. Wendt men toch den blik naar het zuiden van Europa, naar Italie en Spanje, dan ziet men dat de mogendheden, die de eerste Heilige Alliantie tot stand bragten, hebben afgezien van elke poging om aldaar de zegepraal te verwerven van de beginselen, tegen welke lord Castlereagh en lord Canning in der tijd zoo duidelijk geprotesteerd hebben. En wat nu betreft de toepassing van de beginselen der Heilige Alliantie op de Deensche kwestie, zoo moet men in het oog houden, dat Engeland zijne inzigten dienaangaande heeft kenbaar gemaakt, en dat deze inzigten overeenstemmen met die van Frankrijk, maar strijdig zijn met die van Oostenrijk, Pruissen en Rusland. Uit dit verschil van zienswijze vloeit voort, dat Engeland zich meer bij Frankrijk behoort aan te sluiten en zich minder moet vereenigen met de mogendheden, die Engelands inzigten niet deelen. Overgens is het zeker dat tot het welzijn van Europa niets zoo bevorderlijk is als eene goede verstandhouding tusschen Frankrijk en Engeland, en zoolang die verstandhouding bestaat heeft men van eene herstelling der Heilige Alliantie — zoo deze inderdaad tot stand kan worden gebragt — niet te vreezen.

— Laatstleden Woensdag heeft iemand bij Cremorne het gewaagd in een zoogenaamden vuurballon op te stijgen. Het was eene constructie van verbazenden omvang, voorzien van de noodige ligte machineriën, stookplaats enz. enz. De luchtreiziger, die met zes andere personen deze proef nam, is ter hoogte van ruim eene halve mijl opgestegen. Telkens wanneer hij den ballon wilde laten rijzen, had hij vuur op te stoken, terwijl hij daarentegen, om te dalen, zijn toevoer van brandstof eenvoudig had te verminderen. De ballon was ook voorzien van eene parachute, voor het geval dat een onvoorzien ongeluk mogt gebeuren.

— De *Eastern Morning News* meldt het volgende: »Isaac Watson, bediende van mevrouw Harrison te Dreffields Wold, verscheen heden voor de Protestantsche leeraren G. J. Clare, H. Foord Foord en M. J. Grimson, beschuldigd dat hij, in weerwil van het bevel zijner meesteres, geweigerd had des Zondags de godsdienstoefening bij te wonen. De aangeklaagde werd veroordeeld tot bijwoning der godsdienstoefeningen en tot de kosten van het proces-verbaal enz., ten bedrage van 9 sh. 6 d."

— Een der personen die laatstleden Woensdag te Cremorne heeft deelgenomen aan de gemelde luchtreis per vuurballon, geeft daarvan eene uitvoerige beschrijving, waaraan het volgende ontleend is: De ballon was viermaal zoo groot als het gevaarte, hetwelk onlangs door het gemeen te Leicester in stukken werd gereten. Op sommige personen maakte het den indruk eener vreeswekkende constructie, met geheimzinnige stookplaatsen, vreemdsoortige buizen, onbegrijpelijke luchtgaten en een geheelen hoop van wonderlijke toestellen. Voor een machinist daarentegen was het geheele zamenstel eene dood eenvoudige zaak. Men zag er een cylinder en men vond er een fornuis, tot welks werking een aantal bundels stroo werden gereed gemaakt, en voor 't overige kwam het alles hierop neer, dat men om het gevaarte te doen stijgen, eenvoudig het vuur wat had op te stoken, terwijl men om te dalen het stoken slechts had te minderen. Voeg hierbij nu nog eene geschikte parachute, dan heeft men hoofdzakelijk voorstelling van het geheele voorwerk, dat wezenlijk vernuftig uitgedacht en goed bewerkt, maar voor den niet ingewijde eene soort van mirakel was. Toen het in den namiddag gereed werd gemaakt, kropen eenige nieuwsgierige waaghalzen onder het ruime, uit canefas vervaardigde omkleedsel, bekeken vervolgens op hun gemak de machinerie en maakten daarbij de opmerking, dat de liefhebbers, die mede wilden opstijgen, met den rug digt bij een der warme stookbuizen moesten zitten. Het gevolg hiervan was, dat zich aanvankelijk niemand opdeed tot aanvraag om een zitplaatsje in het zonderling voertuig. Met dat al waren er toch tegen 7 ure zes personen bijeen, die reeds vroeger een luchtreisje hadden mede gemaakt en zich nu zonder aarzelen van eene zitplaats meester maakten, waarna de ballon weldra begon op te stijgen. Het was naar hun zeggen eene vreemde gewaarwording toen zij daar met dat product van een nieuw systeem naar de hoogte snelden; eene gewaarwording zoo vreemd dat het moeijelijk zou vallen haar te beschrijven. Wanneer de lezer zich maar eens wil verbeelden dat hij op de locomotief van een sneltrein staande, onder het snorren van het vuur daarmede eensklaps de hoogte ingaat, dan zal hij zich eenigermate een begrip kunnen vormen, hoe het de liefhebbers op dat oogenblik ging. Dat eerste opstijgen had geen vluggen regelmatigen gang, maar geleek veeleer op eene trillende, aarzelende, onzekere beweging, terwijl de togtgenooten vooreerst genoeg te doen hadden met het opwerpen van bundels stroo, om het vuur aan den gang te brengen en te houden. In weerwil hunner pogingen scheen het evenwel niet te zullen gelukken: Het was of de ballon in de lucht geen genoegzaam drijvend vermogen had om behoorlijk naar omhoog te zweven. Het volk liep inmiddels af en aan en woelde er om heen, terwijl het gevaarte tegen eenige aangebragte versieringen teregt kwam en deze natuurlijk plat drukte. Onmiddelijk werden er op nieuw eenige bundels stroo in de vlam geworpen, tot eindelijk de warmte haren invloed deed gelden en het wonderstuk, over alle bezwaren zegepralende, statig opwaarts zweefde, terwijl de heer Godard lustig de trompet deed schallen en met zijne muts de juichende menigte toewuifde. Er was op dit oogenblik niet veel wind, maar toch voldoende om den ballon naar het zuid-oostelijk gedeelte van Londen te rigten. Enkele oogenblikken was het nagenoeg geheel stil en daarvan maakten deze en gene gebruik om het prachtig panorama der hoofdstad met hare omstreken te overzien. Ten laatste had men een vrij gezigt op de City in hare geheele uitgestrektheid. Van tijd tot tijd dreven er dunne ijle wolkjes als eene gazen gordijn over heen; langzaam daalde inmiddels de breede roode zonneschijf en even langzaam en stil zag men de bleeke maan opkomen, terwijl de velden in den avondnevel werden gehuld en het gegons van het Londensch straatgejoel zich duidelijk deed hooren, niettegenstaande het gestadig snorren en piepen van het fornuis anders het opvangen van ieder ander geluid moeijelijk maakte. Hoewel door dat stoken eene op het laatst onuitstaanbare hitte werd te weeg gebragt, was er evenwel niemand die bij dat heerlijk gezigt op het landschap zich daarover beklaagde. Zoo bleef de ballon op eene gemiddelde hoogte van eene halve mijl voortzweven, tot men, na de rivier eene poos nu eens over hare lengte dan weder over de breedte gepasseerd te zijn, besloot om den ballon te doen nederdalen. Dit ging evenwel niet zonder groote moeite, zelf niet zonder gevaar en het gezelschap verkreeg hierbij weldra de overtuiging, dat vuurballons nog vooreerst zoo gemakkelijk niet te behandelen zijn als de luchtballons. Intusschen het gelukte ongehinderd neder te komen en zoo doende liep toch alles gelukkig af.

SCHEEPS-BERIGTEN.

Straat Sunda doorgezeild.

DATUM.	VLAG.	NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDERS.	VAN.	DATUM.	NAAR.
Augustus 27	Fransch	Guajara	de Raffin	Bordeaux	6 Mei	Saigon.
„ 31	Engelsch	Simoom	Crannell	Liverpool	23 Junij	Singapore.
„ —	„	Salinos	Woodward	Sunderland	28 April	Shanghay.
„ —	„	Havelock	Cork	Londen	1 Mei	Hongkong.
„ —	Russ.	Savintor	Wittman	Copenhagen	3 April	Amur.
September 1	Nederlandsch	Brouwershaven	Huizer	Rotterdam	13 Mei	Samarang.
„ —	Engelsch	Marlborough	Elmslie	Hongkong	15 Julij	Londen.

Aangekomen Schepen te Batavia.

DATUM.	VLAG.	BENAM.	NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDER.	VAN.	DATUM.	AGENTEN.
Augustus 31	Nederl. Indisch	stoom.	Batavia	Nve	Singapore	28 Augs.	W. Cores de Vries.
„ —	Nederlandsch	bark	Baron v. Pallandt v. Rozendaal	Hoogenstraten	Passaroeang	26 „	J. Cezard & Co.
September 1	Nederl. Indisch	stoom.	Singapore	Munnich	Soerabaya	29 „	W. Cores de Vries.
„ —	Engelsch	schip	Leaping Water	Luckie	Melbourne		Hunter, Houghton & Co.
„ —	„	„	John Lidgett	Robertson	„		„
„ —	„	bark	Tinnevelly	Pinge	Ceylon	4 Augs.	Dummler & Co.
„ —	Nederl. Indisch	stoom.	Padang	Vogel	Soerabaya	29 „	W. Cores de Vries.
„ 2	Nederlandsch	bark	Julie	Brem	Passaroeang	27 „	Haager & Schuurman.

Vertrokken Schepen van Batavia.

DATUM.	VLAG.	BENAM.	NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDERS.	NAAR.
September 1	Nederlandsche	schip	Vriendschap	Jansen	Nederland.
„ —	„	bark	Nederland & Oranje	Rozer	„
„ —	„	„	H. G. Susanna	Sessinch	Soerabaya.
„ —	„	„	Julia	v. d. Tas	„
„ —	Nederl. Indisch	„	Brie Borneo	Co Kiaut e	Bandjermassing.
„ —	„	stoom.	Oenarang	Kraver	Singapore.
„ 2	„	bark	Fatal Nasar	Boelsard	Bali
„ —	Nederlandsch	schip	Kanagawa	Ouwehand	Soerabaya.
„ —	„	bark	Souburg	Zwart	„
„ —	Deensch	„	Formosa	Huus	Bangkok.
„ 3	Zweedsch	„	Fanny	Wulff	Soerabaya.
„ —	Nederl. Indisch	„	Johanna Elisabeth	Vereviser	Samarang.
„ —	Nederlandsch	schip	Johannes Lodewyk	v. d. Waal	Tagal.

In Lading liggende Schepen te Batavia

VLAG.	BENAM	NAMEN DER SCHEPEN.	TONNEN	GEZAGVOERDERS	BESTEMMING	AGENTEN
Nederlandsch	bark	Generaal de Stuers*	749	Viersma		J. F. van Leeuwen & Co.
„	„	Zes Gezusters*	605	Rutgers		„
„	„	Mercator*	404	v. d. Woude		J. Cezard & Co.
„	schip	Lovestein	736	Hulshof	Cheribon	„
„	„	Maria Elisabeth	1300	Boujer	„	„
„	bark	Bellatrix*	499	Haacke	Tegal	„
„	„	Batavia*	460	van Dalder	Tjilatjap	„
„	schip	Ary Scheffer*	754	Kunst	„	Haager & Schuurman.
„	bark	Huydecoper*	7·3	Reinters		„
„	„	Cortgene	752	Schey		Reynst & Vinju.
„	„	Bezoekie*	—	Reckers		„
„	„	Gelderland*	747	Gaaff		Paine, Stricker & Co.
„	„	Elize Henriette*	760	Oeterling		„
„	schip	Drie Gebroeders*	494	Wehdemeyer		—
Nederl. Indisch	stoom	Maria Henriette	605	Winter		R. Kopersmit & Co.
„ „	„	Batavia	227	Nve		W. Cores de Vries.
„ „	„	Singapore	300	Munnich	Soerabaya	„
„ „	bark	Padang	342	Vogel	Moluccos	„
„ „	„	Engosa	—	Bahsnie		P. Landberg & Zoon
„ „	„	Norhan	—			„
„ „	„	Atiatul Rachman	—			„
„ „	„	Alnoer Salim	—	Djamalili		„
„ „	„	Djelanie	300	Bin Alie		„
„ „	„	Kim Tsing Tay	—			Coniater.
„ „	„	Oosterling	—			„
„ „	„	Oedjong Pandan	—			„
„ „	schooner	Atterul Bare	—	Abdul Sema		„
„ „	„	L'Union	100	Kemish		R. Francis.
„ „	brik	Paselan	—	Engt ie		—
Engelsch	schip	Ths Mitchell	499	Mc Kechnie		Maclaine, Watson & Co.
„	„	New Perseverance	105	Awston		van Slooten, Morgan & Co.
„	„	Sawely Chindow	1026	Rosse		Bahre & Kinder.
„	„	Cherokee	699	Torrance		Adam & Co
„	„	Leaping Water	—	Luckie		Hunter, Houghton & Co.
„	„	John Lidgett	770	Robertson		„
„	bark	Fanney Ivy	458	Pinge		Dummler & Co
Deensch	„	Roy Bendixen	382	Matthiesen		—
Hamb.	brik	Hongkong	280	Plesse		Bahre & Kinder.
Fransch	bark	Vellore	451	Dimer	Boston	J. Cezard & Co.
„	schoen.	Hélène	—	Guerin		—
Brem.	bark	Java	787	Hehle		—
„	schip	Johanne & Emilie	801	Seubert		Bahre & Kinder.
Amerikaansch	bark	Rocket	891	Freeman		Dummler & Co.
Ital.	„	Maria	721	Scotto		Pitcairn, Syme & Co.

Factorij Schepen zijn aangeduid met een *

Aangekomen.

Samarang, 29 Augt. Mathelde, J. H Fekkes, Amsterdam.

Soerabaija, 23 Augt. Anna, P. R. Bok, Nieuwediep. 24 do. Stag, J. Marten, Melbourne.

Koepang, 24 Junij Osborne House. W. Lowe, Shanhaij. 26 do. Kap Sake, E. Swan, do. 6 Julij Luzon G. Robinson, do. 11 Augt. Dune More, J. Robertson, Nieuw Zeel.

Vertrokken.

Soerabaija, 23 Augt. Oranje Nassau, G. Strang van Hees Nederland over Probolingo.

Indramaijoe, 27 Augt. Majestic, W. J. Robertson, Rotterdam.

Passaroean, 22 Augt. Vriendschap, J. Janzen, Nederland. 23 do. Baron van Pallandt van Rosendaal, A. Hoogenstraten, do. 25 do. Sirius, M. Wenke, do. via Soerabaija. 27 do. Julie, R. Brem, do.

Probolingo, 20 Augt. Salatiga, J. Kettier, Nederland. 24 do. Antlooaij van Hoboken, H. P. Hazewinkel do.

Koepang, 28 Junij Osborne House, W Lowe, Londen. Kap Sake, E. Swan, do. 7 Julij Luzon, G. Robinson, New-York.

ZEETIJDINGEN.

Aangekomen.

Brouwershaven, 24 Julij Eva Johanna, Hordijk Rangoon.

Texel, 21 Julij. Drie Gezusters, Fisscher, Java.

Vertrokken.

Brouwershaven, 16 Julij. Min. Pahud, Lipjes, Melbourne. — 17 Constantia, Overgaauw, Batavia. — 21 Ridderkerk, Molenaar, do.

Hellevoetsluis, 17 Julij. Doelwijk, Hoefman, Batavia.

Texel, 17 Julij. Kijkduin, Dekker, Soerabaija.

Zierikzee, 16 Julij. Catharina Maria, Oomkens, Batavia.

Zeilklaar.

Hellevoetsluis, 24 Julij. Java, Mann, Batavia; Isaac da Costa, Klein, Padang.

Texel, 24 Julij. Hendrina, van Breen, Batavia; Johanna Elisabeth, Duinker, do.; Goede Verwachting, Hillenius, do.; Willem Kroonpr. der Nederl., Zetteler, do., (via de Kust van Guinea.)

Vreemde Havens.

Aangekomen.

Shields, 15 Julij. Marinus & Willem, Buyser, Amsterdam, om voor Batavia te laden.

Palais, (Belle Ile) 17 Julij. Prime, Goujon, Banjoewangie.

St. Helena, 3 Junij. Maria Adriana, van der Held, Java, vertrok 4 naar Rotterdam. — 5 Maria Diederika, van Marion, Padang, vertrok 6 naar Rotterdam. — 7 Z. M. st. Citadel van Antwerpen, Mossel, Java, vertrok 15 naar Nederland — 8 Joh. Hendr. Ferdinand, Lodewijks, do., vertrok 9 naar Rotterdam. — 9 Zeenymph, van Roggen, do., vertrok 10 naar Amsterdam. — 10 Bougainville, Tay, do., vertrok 11 naar Belle Isle; Hendrika, Bos, do., vertrok 11 naar Rotterdam. — 11 Java Packet, Hellingman, do., vertrok 12 naar Amsterdam. — 15 Ouderk. a/d. Amstel, Swart, do., vertrok 16 naar Amsterdam. — 20 Ann Forster, Clarke, do., vertrok 21 naar Falmouth; Zeepaard, Tjebbes, Akyab, vertrok naar Falmouth; Ternate, Cars Tz., Padang, vertrok 22 naar New York.

Kaap de Goede Hoop, (Tafelbaai) 16 Junij. Wildeman, Driest, Amsterdam. — (Simonsbaai) 19 Noordbrabant, Loos, Batavia (naar Rotterdam.)

Bahia, 25 Junij. Joan, Cherpion, Rotterdam (naar Padang.)

Vertrokken.

Shields, 13 Julij. Constance, Kimmerer, Soerabaija.

Gothenburg, 8 Julij. Aldebaran, Drijver qq., Kaap de G. Hoop.

Kaap de Goede Hoop, 16 Junij. Zanzibar, Maack, (van Batavia) Rotterdam (na geëindigde reparatie.)

Gepasseerd.

Deal, 19 Julij. Kijkduin, Dekker, Amsterdam naar Soerabaija.

Dover, 15 Julij. Doelwijk, Hoefman, Rotterdam naar Batavia.

Ascension, 7 Junij. Maria Cath., Kluyt, Java naar Nederland. — 13 Bremen, ..., do. naar do.

St. Helena, 12 Junij. Quatre Bras, Nieuwenhuys, Java n. Ned.

In lading.

Londen, 23 Julij. Corn. Geertruida, Wielems, Batavia.

Veilingen van Schepen en Scheepsparten.

1864.	Te Amsterdam.	Gebouwd Anno:	Gem. Lasten.
8 Aug.	Het schip Admiraal Piet Hein. — Hazewinkel.	1848	357

Te water gelaten Schepen.

Den 19 Julij is bij de scheepsbouwmeesters W. en A. H. Meursing te Nieuwendam, te water gelaten het brikschip Aquarius, groot 146 gemeten lasten, gevoerd zullende worden door kapt. Altmans.

Schepen uit de hand verkocht.

Het schip Willem Eggerts, te Liverpool, aan eene Engelsche reederij.

Het schip Tasmania (zie een no. vroeger) aan eene Noordsche reederij, men zegt voor *f* 23,000

Veranderde Scheepsnamen.

Het schip Alida Maria is thans genaamd Singapore.

„ „ Gouverneur Generaal Duymaer van Twist is thans genaamd Maria.

Scheepstijdingen.

Lissabon, 23 Julij. (Per telegraaf.) In den nacht van den 21sten dezer is beneden op de rivier brand ontstaan in de lading van het Nederlandsch schip Dreveland, kapt. Moraassen (op de reis van Londen naar Boston alhier in avarij binnengeloopen en gereed om na de geëindigde reparatie de reis voort te zetten) ten gevolge waarvan men genoodzaakt is geweest het schip op strand te zetten. Het schip zit op een goeden grond om het vol water te laten loopen

Kaap de Goede Hoop, 20 Junij. Het Nederl. schip Noordbrabant, kapt. Loos, van Batavia naar Rotterdam is gisteren met schade in de Simonsbaai binnengeloopen, hebbende 10 Junij eene hevige storm doorgestaan

Bahia, 28 Junij. Het Ned. schip Nieuw-Holland, kapt. Witting, van Amsterdam naar Batavia is 15 dezer, op 2° NB. en 27° WL., in brand geraakt en tot op het water toe afgebrand. De passagiers en equipage zijn 25 dezer alhier aangebragt door het Ned. schip Joan, kapt. Cherpion, van Rotterdam naar Padang bestemd.

Gepraaide Schepen.

20 Mei, op 14° 2' ZB. en 8° WL., Westcapelle, Crucq, van Java naar Nederland

25 Mei, op 33° 40' ZB. en 28° 33' OL., Baron van Heemstra, Nepperus, van Java naar Nederland.

3 Junij, op 35° ZB. en 18° 27' OL., Friesland, Sipkes, van Batavia naar Amsterdam.

24 Junij, op 41° 20' NB. en 13° 46' WL., Kon. Ned. Yacht-Club, Zwart, van Amsterdam naar Batavia.

30 Junij, op 45° NB. en 26° WL., Jacoba Helena, Swart, van Rotterdam naar Batavia.

10 Julij, op .... Celebes, Renvekamp Gille, v. Java n. Amst

11 Julij, op 46° NB. en 28° WL., Maarten van Rossem, Gerrebrands, van Java naar Rotterdam.

11 Julij, op 48° NB. en 7° WL., Voorwaarts, Kerkstra, van Rotterdam naar Batavia.

11 Julij, op 46° 28' NB. en 23° WL., Pegasus, Mannoury, van Soerabaija naar Amsterdam.

13 Julij, op 48° NB en 8° 20' WL., Kinderlijk, Zwanenburg, van Rotterdam naar Batavia.

13 Julij, op 4?° NB. en 7° WL., Generaal Michiels, Visser, van Rotterdam naar Singapore.

15 Julij, op 47° NB. en 8° 16' WL., Tollens, Verhagen, van Rotterdam naar Batavia

19 Julij, op 47° 37' NB. en 6° 54' WL., H. V. van Paulo, van der Bolck, van Java naar Rotterdam.

22 Julij, op de hoogte van Goudstaart Min. Pahud, Lipjes, van Rotterdam naar Melbourne.

......, op 48° NB. en 8° WL., Argo, Aukringa, van Java naar Rotterdam.

Door het schip Raphael. 18 Junij te Fernamburg gearriveerd:

12 Junij, op ...., Philips van Marnix, van Ruyven, van Rotterdam naar Batavia. Het schip had schade aan twee masten, doch niet in die mate, dat het de reis belemmerde.

Door het schip Arabia, 8 Junij van Mozambique te St. Helena aangekomen:

......., op 18° ZB. en ...., Joan Melchior Kemper, Salm, 75 dagen reis, van Java naar Amsterdam.

Door de stoomboot Saxon, 21 Julij van de Kaap de Goede Hoop te Plymouth aangekomen:

......., op ...... Christina, Remeus, van Java naar Amsterdam.

Vertrokken Passagiers.

Naar *Batavia:* Per Doelwijk, kapt. Hoefman, de kapitein der mariniers Chomel en de 1ste luit. bij dat korps Courier dit Dubikart.

In Lading liggende Schepen.

naar	Te Amsterdam.	
Batavia	Zaanstroom	Schaap.
id.	Ortelius	Groote.
id.	IJmuiden	Melenberg.
id. en Samarang.	Quartet, ex Margaretha Johanna	Mulder.
id. „ id.	Gebroeders	Arbman.
id. „ id.	Admiraal de Ruyter	Möllinger.
id. „ Soerabaija.	Jan van Schaffelaar	van Duyn.
id. „ id.	Cornelis Gips	Verhoeven.
id. „ id.	Vrede	v. Duyvenbooden.
Samarang	Henriette	Visser.
Padang	Padang Packet	Huydekoper.
Soerabaya	Sindbad, ex Johannes Christiaan	Kooy.
id.	Theodora Machtelda	v. d. Wijck.
id.	California	Leonhardt.
id.	Electra	Landweer.
id.	Regina Maria	Ouwehand.
id.	Nederland	van Steenderen.
Kanagawa	Adriana Johanna	Nolles.
id. en Decima.	Yokohama, ex Baron Forstner van Dambenoy	Comfurius.
id. „ id.	Maria	de Jong.
Decima en Kanagawa.	Engel	Appel.
Kaap de G. Hoop	Concordia	van Zanten.
id. id. en Port-Natal e. s.	Kaapstad-Packet	Niewold.

	Te Rotterdam.	
Batavia	Haemstede	ter Marsch.
id.	Zuid-Holland	Breuning.
id.	Tonia	Haasloop Weener.
id. en Samarang.	L. J. Enthoven	Koens.
id. „ Soerabaija.	Johanna Maria	Wilhelmie.
id. „ id.	Medea	van Teutem.
id. „ id.	Eersteling	de Zeeuw Bagchus.
Samarang	van der Palm	van Katwijk.
Soerabaija	Stad Dockum	Jaski.
id.	Edouard en Marie	v. d. Kolff.
Padang	Mr. Isaac da Costa	Klein.
Macassar	Bengalen	Hjelmstrom.
Kanagawa	Niphon	N. N.
Singapore	Maria Louisa Antoinetta, ex Josepha Louisa	Meysson.
id.	Jan van Galen	Braat.
id.	Singapore	Stoop.

Vrachten.

Van Nederland naar	Batavia	*f* 18 à 20	met 15 pCt.	zwaar goed 2/3 vracht.
„ „ „	Samarang	„ 20 „ 25		
„ „ „	Soerabaija	„ 25 „ 30		
„ „ „	Singapore	„ 35 „ 40		
„ „ „	Macassar	„ 55 „ 60		
„ „ „	Padang	„ 45 „ 50		
„ „ „	Hong Kong	„ 55 „ 60		
„ „ „	Kaap de Goede Hoop	„ 50 „ —		
„ „ „	Japan	„ 60 „ 65		
„ „ „	Australia	£ 1½ à £ 2¼ p. gem. ton.		
„ Engeland „	Australia	„ 3¼ „ „ 3¾	pr. reg. ton.	
„ „ „	Singapore	„ 2 „ „ —		
„ „ „	Java	„ 2 „ „ —		
„ „ „	China	„ 2 „ „ 2½		

HANDELSBERIGTEN.

Amsterdam, 9 tot 23 Julij 1864.

Arak. Afgedaan zijn alhier: 100 Leggers Batavia Arak, ex Duisburg, en te Rotterdam eenige partijen zeilende per Baron van Heemstra, tot onbekend gebleven prijzen Op 13 Julij werden te Rotterdam bij inschrijving aangeboden: 200 Leggers Batavia Arak, ex Nova Zembla, doch zijn niet gegund. De stemming is onveranderd.

Droogerijen. Camphor onveranderd. *Cassia Vera.* De eerstehands voorraad is opgeruimd. Voor prima Padang blijft 28½ cs. coulant te bedingen. *Cubeben.* Geene afdoeningen kwamen tot stand. Tot 60 cs. blijven er verkoopers, doch geene koopers. *Gom Benzoë.* Het meerendeel der eerste hands voorraad wordt boven 125 cs. gehouden, welke prijs voor een gedeelte derzelve bedongen werd. *Gom Damar.* Prima kwaliteit wordt schaars en zou grif 24 à 25 cs opbrengen. *Gom Elastiek* verkeert in eene gedrukte stemming. Tot *f* 90 vindt men geene koopers. *Gutta Percha.* De onlangs gearriveerde partij werd tot goede prijzen verkocht. De eerstehands voorraad bestaat nu uit minder courante kwaliteit. *Was*, Japansche behoudt eene waarde van *f* 35 à 37. *Bindrotting.* De 132,372 Bossen (circa 7,890 picols) door de N.H.M. op 20 Julij te Rotterdam geveild, werden aldus verkocht: 73 349 Bossen Banjermassing van *f* 12,80 tot 19,30, 7,445 Bossen Padang van *f* 13,20 tot 17, 11,374 Bossen Koetie van *f* 15.— tot 15.30, 40,204 Bossen gemengde partijen van *f* 13,20 tot 16,20. De afloop der veiling was gunstig.

Hennep. Op 19 Julij werden te Rotterdam in veiling aangeboden: 400 Bond. Manilla Hennep (*good to fair roping*) waarvan: 100 Bond. verkocht tot *f* 67 en 300 Bond. opgehouden tot *f* 68

Katoen. In navolging der Engelsche markten verkeerde dit artikel ook hier in eene zeer geanimeerde stemming, en tot steeds klimmende prijzen werden eenige partijtjes Oost Indisch omgezet, ter verzending en op speculatie.

Koffij. Op 8 Julij werden te Rotterdam in veiling aangeboden: ca. 1909 Balen Java Koffij en ca. 325 Balen Macassar Koffij. ex Nederwaard en Jedo, waarvan het volgende resultaat: 1651 Balen Java opgehouden tot 43 cs., 57 Balen Java verkocht tot 41 cs., 151 Balen Java vóór de veiling uit de hand verkocht, 27 Balen Java opgehouden tot 46 cs., 23 Balen Java verkocht tot 34¼ cs. Het opgehoudene werd na de veiling uit de hand verkocht tot geheime prijzen Van de Macassar zijn 150 Balen opgehouden tot 40 cs. en 175 Balen BS. verkocht tot 36¾ à 39¼ cs. Uit de eerste hand werden te Rotterdam afgedaan: 3482 Balen Padang, ex Karel August, goed ord. bleek groenachtig tot geelachtig, prijs geheim, en alhier: 5226 Balen Padang, ex Padang Packet, waarvan: 3466 Bn. goed ordinair bleek groenachtig en goed ordinair blank, tot 42 en 42¼ cs., 1247 Bn. goed ordinair blank tot goed blank geelachtig, tot 42¼ à 44½ cs. en 513 Bn., blank geelachtig, tot 44½ cs. 1180 Bn. Java, ex Admiraal de Ruyter, goed ordinair bleek en bleek groenachtig, prijs geheim. Te Rotterdam zijn afgedaan: 900 Balen Afrikaansche Koffij, ex Africa, tot 37 à 39 cs. De op 13 dezer door de N.H.M. gehouden veiling van 86 900 Balen Java Koffij is vrij coulant afgeloopen en heeft, niettegenstaande de ordinaire groene soorten 1 cs. onder taxatie liepen, over het algemeen een goeden indruk gemaakt; de goede blanke geelachtige en groene kwaliteiten liepen nagenoeg op taxatie of iets daarboven. Naar verschillende nummers, vooral in de prijzen van 41 à 41¼ cs., blijft vraag bestaan, zonder dat daaraan tot veilingsprijs kan voldaan worden; alleen bruine en hoog geele soorten blijven, niettegenstaande de verlaagde prijzen, gedrukt. Door de Algemeene Maatschappij voor Handel en Nijverheid werden op 13 Julij in veiling aangeboden: 208 Vaten en 88 Balen Ceylon Plantation Koffij. Deze veiling liep coulant af en iets boven taxatie.

Metalen. Banca *Tin.* Sedert het vorig berigt, bij gebrek aan orders, iets flaauwer en heeft men tot veilingprijs *f* 61,75 gemakkelijker kunnen koopen, waartoe dan ook eenige Ceelen zijn omgezet. In de laatste dagen was men evenwel op de willige berigten der Engelsche markt wat meer geretireerd en werd genoemde prijs thans weder te vergeefs geboden. *Koper* en *Lood* onveranderd.

Tabak. Eenige partijen Java Tabak werden alhier op 21 Julij in veiling aangeboden. De mooije soorten zijn tot zeer hooge prijzen verkocht, terwijl de ordinaire zeer lage prijzen opbragten. Op 22 Julij werden alhier bij inschrijving aangeboden: 132 Pn. Java Kawi, ex Johanna en Oluffa, en zijn verkocht naar men zegt tot 60 cs., benevens: 254 Pn. Java Tjibaroessa, ex Fanny, doch zijn niet gegund. Van Manilla zijn berigten ontvangen, meldende, dat de aldaar op 23 Mei aangekondigde veiling is uitgesteld tot op 15 Junij, en dat de prijs door het Spaansche Gouvernement van doll. 20 op doll. 23 50 is verhoogd geworden; wijders zal de dan te veilen hoeveelheid 15,000 Quint. bedragen, verdeeld in kavelingen van 500 Quint., elke kaveling inhoudende 56 Quint. 1a, 132 Quint. 2a, 132 Quint. 3a, 180 Quint. 4a Cagayan en Isabella Tabak. Het Gouvernement is voornemens, na afloop dezer veiling, verder geen Tabak aan de markt te brengen, ten minste niet onder den hierboven genoemden prijs. De voorraad bedraagt alhier 5719 Pn. en te Rotterdam 2456 Pn. Java en 2550 Pn. Manilla.

Huiden. De omzet in de eerste hand bepaalde zich tot den verkoop alhier van 912 Batavia Buffelhuiden, ex Rudolf.

Rijst. Sedert het vorig berigt zijn alhier uit de eerste hand afgedaan: 2495 Balen ongepelde Java Rijst, zijnde het restant van de lading ex Staatsraad van Swijck. Overigens zijn er geene afdoeningen bekend geworden. De prijzen blijven zich vrij goed sontineren, doch door de geringe afzettingen van gepelde Rijst, bestaat er weinig kooplust voor ongepelde. *Rogge* op levering, October *f* 168.

Specerijen. De stemming is vast en prijzen zijn onveranderd. Van *Peper* werden alhier afgedaan: 210 Balen Batavia, tot 21 cs in Entrepôt. De N.H.M. heeft bekend gemaakt, dat zij op 24 Augustus e.k. te Rotterdam in veiling zal aanbieden: 1410 Vaten *Notemuscaat*, 740 Vaten *Foelie*, 70 Vaten *Kruidnagelen*, 1378 Fard. Java *Kaneel*, 3707 Balen zwarte *Peper.* De N.H.M. geeft de verzekering, dat zij vóór 1 Augustus 1865 geene andere dan de bovengenoemde Specerijen aan de markt zal brengen.

Suiker. Gedurende de laatste veertien dagen verkeerde de Suikermarkt in eene zeer kalme en lusteloze stemming, hoofdzakelijk ten gevolge van het ophouden der vraag naar brooden in papier voor Engeland, en van de flaauwe berigten van de Engelsche en Fransche markten. Daar zich voor exportatie bijna geene vraag vertoonde, en onze raffinadeurs nog alle genoegzaam voorzien waren, bleven de omzettingen zeer beperkt, te meer daar de importeurs niet beneden *f* ¾ à 1 onder de Meiprijzen wilden afgeven. De eenige afdoeningen uit de eerste hand, die ons zijn bekend geworden, hebben bestaan in: 760 Krjs. Soerabaya No 15, per Maria Adriana, à *f* 40 voetstoots. 209 Krjs. Probolingo No. 16 à 17, mooije kwal op zeld. à *f* 41. In verband tot den afloop der veiling van de N.H.M. is de volgende waardeverhouding opgemaakt van Java Suiker, goed tot fraaije kwaliteit: No. 5 *f* 30,50, No. 6 *f* 31,50, No 7 *f* 32 50, No. 8 *f* 33 50, No. 9 *f* 34 50. No. 10 *f* 35 50. No. 11 *f* 36,50, No. 12 *f* 37 50, No. 13 *f* 38,50, No. 14 *f* 39, No. 15 *f* 39,75, No 16 *f* 40,50, No. 17 *f* 41, No. 18 *f* 41 50. No. 19 *f* 41,75 en No. 20 *f* 42.

Verfwaren. Indigo De handel was in de laatste weken beperkt, daar de voorraad in eerste hand bijna geheel opgeruimd is Spoedig zijn weder aanvoeren te verwachten en zal de markt dan weder een levendiger aanzien verkrijgen, daar de stemming, vooral na den vasten afloop der Engelsche veilingen, zeer gunstig blijft. *Cochenille.* Onveranderd. *Sapanhout* en *Kadranghout* zijn bij kleine partijen tot de noteringen te plaatsen. *Kurkuma.* Java blijft tot *f* 11 disponibel, zonder veel koopers. O. I. *Salpeter.* Zonder handel.

Thee. Te Rotterdam zijn uit de hand tot geheimen prijs afgedaan: 850/4 Kisten *finest new seasons Opack Congo*, 200/4 Kisten *finest Congo.* Op 3 Augustus zullen alhier in veiling worden aangeboden: 512/4 221/8 Kisten *Congo*, 70/4. 110/12 Kisten *Souchon*, liggende in Entrepôt, aanvoer 1864. De stemming voor het artikel blijft zeer vast.

Wol. De veiling van 663 Balen Kaap Wol, op 18 Julij te Rotterdam gehouden, liep aldus af: 433 Bn. verkocht tot 134 à 228 cs., 230 Bn. opgehouden tot 106 à 204 cs. De veiling werd slechts door een gering aantal koopers bijgewoond. De stemming van het artikel blijft voortdurend gunstig en de op handen zijnde Londen-veiling van p. m. 150,000 Balen, kan als de eenige reden beschouwd worden, dat een zoo gering aantal gegadigden ter plaatse aanwezig was.

Manufacturen. Hierin was het in den laatsten tijd zeer stil, noemenswaardige afdoeningen vonden bijkans niet plaats en werd de gedrukte stemming nog verhoogd door de rijzing der Katoenprijzen, waardoor de slechte verhouding der prijzen van Manufacturen hier en de verkoopprijzen in Indië nog verergerd werd. Het artikel Adrianopel rood Garen is laatstelijk in prijs gestegen, om dat de daarvoor geschikte soorten katoenen garens moeijelijk en dan alleen tot zeer hooge prijzen te verkrijgen zijn, ten gevolge daarvan heeft de fabriekatie geruimen tijd stil gestaan. De uitzendingen daarvan zijn ook zeer verminderd en hebben deze omstandigheden in de laatste dagen aanleiding gegeven tot eene meerdere levendigheid in dit artikel, voornamelijk in het vooruitzigt op eene verdere rijzing.

VEILINGEN.

Door de Nederl. Handel-Maatschappij.

Rotterdam, 24 Augustus. 1410 Vaten *Notemuscaat.* 740 dito *Foelie.* 70 dito *Kruidnagelen.* 1378 Fard. Java *Kaneel.* 3707 Balen zwarte *Peper.*

Door Particulieren.

Rotterdam, 19 Julij. 400 Balen Manilla *Hennep.*

Amsterdam, 20 Julij. 75,000 Manilla *Sigaren.* 27 Pakken Java *Tabak*

Amsterdam, 3 Augustus. 582/4, 221/8, 110/12 Kisten Chin. *Thee.*

22 JULIJ.

EFFECTEN.			WISSEL.		
2½ pCt. Holl. W. Schuld	62¼	pCt.	London 2/m.	*f* 11 72½	pr. £ st.
Aand. N.H.M.	141½	„	zigt	„ 11.83¾	„ „
„ Ned. Bank	196	„	Hamburg 2/m.	„ 35⅛	„ 40 BM.
„ „ Ind. Handelsb.	—	„	zigt	„ 35⅛	„ „ „

Prolongatie 5 pCt. — Disconto 4½ pCt.

Effecten-Veiling. *Amsterdam*, 21 Julij.

Aand. Aziat. Zee- en Brandassurantie-Maatschappij, bij van Eibergen Santhagens, 30 pCt. verkocht.

De Agenten van de Overlandmail der Messageries Impériales hebben bekend gemaakt, dat het transport van passagiers, goederen en specie wordt aangenomen naar Pondichéry, Madras, Calcutta, Singapore, Batavia, Saigon, Hongkong, Shanghae en Yokohama Vertrek den 19 van elke maand van Marseille. Kleine colli, pakketten en monsters, voor Batavia, Shanghae en Yokohama bestemd, worden tot vastgestelde doorvrachten te Rotterdam aangenomen tot de destinatie toe. Vracht vooruit betaalbaar; dergelijke colli moeten uiterlijk den 10 van elke maand te Rotterdam worden geleverd.

Wanneer afzenders het verlangen, kan de assurantie van Rotterdam naar Batavia tot 1¼ pCt., naar Shanghae tot 1½ pCt. en naar Yokohama tot 2 pCt. worden gesloten.

Vrachten van kleine colli, pakketten en monsters:

			Van Rotterdam naar Batavia en Shanghae.	naar Yokohama.
van 2 kub. N. palm en minder,	of	1 Kilo en minder	*f* 7.65	*f* 9.65
van 2 tot 10 kub. N. palm	„	1 tot 5 Ko.	„ 10,—	„ 12,—
„ 10 „ 20	„	„ 5 „ 10 „	„ 12 45	„ 16 45
„ 20 „ 30	„	„ 10 „ 15 „	„ 14 80	„ 18 80
„ 30 „ 40	„	„ 15 „ 20 „	„ 21 45	„ 25 45
„ 40 „ 60	„	„ 20 „ 30 „	„ 31,—	„ 37,—
„ 60 „ 80	„	„ 30 „ 40 „	„ 40 50	„ 46,40
„ 80 „ 100	„	„ 40 „ 50 „	„ 50,—	„ 50,—

(opklimmende tot)

De vracht wordt berekend naar den maatstaf ter keuze van de maatschappij.

De Agenten der Messageries Impériales hebben bekend gemaakt, dat den 9 September e. k., en verder den 9 van elke maand, eene mailboot zal vertrekken van Marseille naar Alexandrië, in korrespondentie met de mailboot van Suez naar Aden, Mahé, La Réunion en Mauritius.

Marktprijzen.

Batavia, 3 September 1864.

Koffij, Java *f* 40,— ℔ picol afgedaan.
— — Padang, niet voorhanden.
Rijst, (WITTE) 1ste kwalit. *f* 150,— @ *f* 160,—
— „ 2de „ „ 135,— „ „ 145,—
— (CARGA) .... „ 115,— „ „ 125,—
Suiker (WITTE) No. 16 *f* 17,25 @ *f* 17,50 ℔ picol afgedaan.
Gom-Elastiek *f* 82,— @ *f* 82,50 — ℔ picol afgedaan.
Arak verkocht *f* 67½,— @ *f* 70 ℔ legger.
Japansche Boom-Was *f* 40.— ℔ picol, stil.
Zw. Peper *f* 14,50 ℔ picol afgedaan.
Witte „ „ 27,— ℔ pikol ontbreekt
Foeli „ 20,— @ *f* 25,— ℔ picol ontbreekt.
Wisselkoers op Holland 6m/d *f* 103¾ @ *f* 104¼ pCt.
„ „ Engeland 6m/z. *f* 11 17½ @ *f* 11,25 ℔ £.
„ Singapore *f* 2,71 @ *f* 2,74 ℔ $.
„ Hongkong *f* 2,70 @ *f* 2,75 ℔ $.
„ Calcutta *f* 118,— ℔ 100 Co. Rs.
Gouvt. trekt @ *f* 103 pCt.

Aangebragte Regalen.

Van Nederland per *Cortgene.*

1 kistje gemerkt V K. — 1 do. gemerkt R AK. — 1 blik gemerkt D P.

Van Nederland per *Gelderland.*

1 kistje gemerkt F & S L & R. 1303.

Van Nederland per *Huijdecoper.*

1 kistje gemerkt A V.

Van elk artikel in dit nummer voorkomende, en niet door anderen geteekend, stellen zich voor de wet als schrijvers bekend.

BRUINING & WIJT.

Snelpersdruk. BRUINING & WIJT. Batavia.